Jouw toekomstige brunssum

Onderwijsachterstandenbeleid

2025-2030

Inhoudsopgave

Inleiding **4**

1. Kansrijke ontwikkelpaden in Brunssum **5**

1.1 Vroege kindertijd (0–4 jaar) – De basis voor kansengelijkheid 7

1.2 Kinderfase (4–12 jaar) – Ruimte om te groeien en leren 8

1.3 Vroege adolescentie (12–16 jaar) – Ruimte, richting en relatie 10

1.4. Jongvolwassenheid (16–20 jaar) – Op eigen benen, met een vangnet 12

2. VVE - Doelgroep en Bereik **13**

2.1 Achtergrond en Doelstelling 13

2.2 Doelgroepdefinitie en criteria onderwijsachterstand 14

2.3 Toeleiding naar VVE en Realisatie van het Bereik 15

3. Ouderbetrokkenheid en ouderverbondenheid **17**

3.1 Achtergrond en doelstelling 17

3.2 Van betrokkenheid naar verbondenheid 17

3.3 Aanpak in Brunssum 18

3.4 Rol van de gemeente 18

4. VVE - Resultaatafspraken kwaliteit **19**

4.1 Resultaatafspraken en doelstellingen 19

4.1.1 Warme overdracht 20

4.1.2 Groei Peuters 20

4.1.3 Groei Kleuters 21

4.1.4 Gezamenlijke activiteiten koppels 21

4.1.5 Gezamenlijke thema's koppels 22

4.2 Samenwerking, uitvoering en monitoring 22

4.2.1 Werkwijze en gezamenlijke uitvoering van VVE 22

4.2.2 Monitoring en evaluatie van resultaten 23

4.2.3 Structurele kwaliteitsverbetering VVE-aanbod 23

4.2.4 Werken aan verbeterplannen 24

4.3 Gezamenlijk bewaken van de kwaliteit 24

4.3.1 Interne kwaliteitszorg bij voor- en vroegscholen 24

4.3.2 Externe toetsing door de GGD 25

5. VVE aanbod in Brunssum **26**

5.1 Achtergrond en Doelstelling 26

5.2 Afspraken rond plaatsing en toewijzing VVE-plekken 27

5.3 Gemeentelijke aanpak en uitvoering 28

6. Ondersteuning voor Nieuwkomers en NT2-Peuters 29

7. Aanvullende projecten en initiatieven 30

7.1 Rupsjes: van vroegsignalering naar vroegaanpak 30

7.2 Startklas versus inclusieve instroomgroep 30

7.3 Voor- en Vroegcoaches 31

7.4 Schoolmaatschappelijk werk (SMW) 32

7.5 Logopedische Screening en Taalstimulering in Brunssum 32

7.6 Project Dyslexie in Transitie 33

7.7 Dyscalculie: preventieve aanpak en pilot 33

7.8 Gezondheid en Bewegen 34

8. Afstemming, verantwoording en financiën Onderwijsachterstandenbeleid 35

8.1 Budget Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) 36

8.2 Budgetten 2025 en verder 37

8.3 Kosten Onderwijsachterstandenbeleid 38

8.4 Argumenten/overwegingen inzake uitbreiden budget onderwijsbeleid 39

8.5 Begroting 2025 onderwijs 41

Bijlage: Toelichting op LEA en OAB 43

Bijlage: Infographic doorgaande lijn OAB 44

Bijlage: Overige budgetten onderwijs (programma 5 gemeentebegroting) 45

Inleiding

Ieder kind verdient vanaf het allereerste begin optimale ontwikkelkansen. Onderwijsachterstanden ontstaan wanneer deze kansen niet toereikend zijn of onvoldoende aansluiten bij de individuele behoeften en levenslijn van het kind. Daarom moet de inzet van OAB-middelen niet alleen gericht zijn op het vergroten van bereik, maar vooral op het verbeteren van de kwaliteit, passend bij de unieke ontwikkeling van ieder kind. Daarmee voorzien we in een juiste aansluiting met de onlangs aangenomen kaders “Herijking van het sociaal domein” en het “Koerskompas”. Binnen de regio wordt, daar waar mogelijk, aangesloten op gezamenlijke lijnen, maar de lokale focus blijft leidend. Monitoring, jaarlijkse evaluatie en eventuele bijstellingen vinden plaats in nauwe samenwerking met betrokken kindpartners.

In de *Wet op het primair onderwijs* (artikel 165 e.v.) zijn de regels omtrent de aanpak van onderwijsachterstanden vastgelegd. Niet alleen schoolbesturen ontvangen hiervoor bekostiging, ook gemeenten krijgen vanuit het Rijk middelen om onderwijsachterstanden te voorkomen en terug te dringen, met een primaire focus op voor- en vroegschoolse educatie (VVE). Intensieve samenwerking met kinderopvangorganisaties, het primair onderwijs, de jeugdgezondheidszorg en andere partners is hierbij essentieel. Specifiek voor de doelgroep van 2½ tot 4 jaar is de inzet sinds 1 augustus 2020 geïntensiveerd, met ruimte voor gemeenten om lokaal maatwerk te bieden.

Het OAB-beleid is nadrukkelijk onderdeel van een bredere beweging: de ontwikkeling van de *Brunssumse Educatieve Agenda (BEA) 2025–2035*. Hierin staat duurzame kansengelijkheid centraal. Vanuit de herijking van het sociaal domein en de toenemende integratie van beleidsterreinen (onderwijs, jeugd, zorg) wordt ingezet op een samenhangende aanpak. De ontwikkeling van kinderen voltrekt zich over de grenzen van domeinen heen en vraagt om gezamenlijke, integrale ondersteuning die hun talenten en mogelijkheden versterkt.

Kinderen groeien op in een steeds diverser wordende samenleving, maar ervaren nog te vaak uitsluiting op basis van afkomst, taalachterstand, sociaaleconomische status of ondersteuningsbehoeften. Dit vraagt niet alleen om brede maatschappelijke samenwerking en gerichte ondersteuning in de vroege kindertijd, maar ook om een andere manier van denken en werken, gericht op de ontwikkelkansen van ieder kind. Het vergroten van inclusie vormt één van de grootste uitdagingen binnen het onderwijsveld voor de komende tien jaar. Vanuit gemeentelijk perspectief betekent dit dat we actief investeren in de juiste randvoorwaarden en samenwerking duurzaam versterken. Daarnaast tonen meerdere studies (onder andere Heckman, 2006; Onderwijsraad, 2024) aan dat vroegtijdig en integraal investeren in jonge kinderen, met name in kwetsbare situaties, het hoogste maatschappelijke rendement oplevert. Elke geïnvesteerde euro vertaalt zich later in betere schoolprestaties, hogere arbeidsdeelname en een lagere vraag naar zorg- en uitkeringsvoorzieningen.

In samenwerking met kinderopvang, basisonderwijs, jeugdgezondheidszorg en regionale partners is gekozen voor gedeelde, professionele uitgangspunten. Deze zijn ambitieus maar haalbaar, en sluiten aan bij de kaders van de BEA. Verdere uitwerking volgt in de uitvoeringsagenda’s. Zo bouwen we samen aan een samenleving waarin álle kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen en hun plek vinden.

1. Kansrijke ontwikkelpaden in Brunssum

Brunssum bouwt aan een toekomst waarin álle kinderen en jongeren zich kunnen ontwikkelen tot veerkrachtige, betrokken burgers, ongeacht hun achtergrond, begeleidingsbehoefte of postcode. Die ambitie sluit aan bij de koers die is uitgezet in het *Koerskompas*, waarin kansengelijkheid, talentontwikkeling en verbondenheid met de samenleving tot de kernopgaven behoren. We investeren in de kracht van kinderen en jongeren door hen niet alleen onderwijs en zorg te bieden, maar ook de mensen en relaties die hen laten groeien. Ieder kind verdient een omgeving waarin het zich gezien voelt, zich kan ontwikkelen en op steun kan rekenen van ouders, professionals en de gemeenschap.
Onderwijs was ooit bedoeld als 4D van het sociaal domein, maar bij de transitie van de 3D's vanuit het rijk naar de gemeenten is deze later nagekomen. Binnen de herijking van het Sociaal Domein, zal onderwijs een prominentere rol gaan krijgen om de koers van het koerskompas te kunnen borgen.

Het onderwijsachterstandenbeleid (OAB) vormt een belangrijk uitvoeringsinstrument in het realiseren van deze ambitie. Het verbindt onderwijs, zorg, welzijn en opvoeding in een integrale aanpak, met als doel het vergroten van kansen tot ontwikkeling vanaf de vroegste levensfase. Daarbij richten we ons op een warme, kansrijke start voor ieder kind.

De Brunssumse Educatieve Agenda
De *Brunssumse Educatieve Agenda* (BEA) biedt het inhoudelijke kader voor het OAB en de bredere inzet op talentontwikkeling. De BEA is opgebouwd rond drie centrale doelstellingen:

1. *Gelijke kansen vanaf de start, inclusie als uitgangspunt* - We streven naar een samenleving waarin elk kind een kansrijke start krijgt en gelijke ontwikkelkansen ervaart.
2. *Doorlopende ontwikkeling in een gezonde en veilige leefomgeving* - Kinderen leren en ontwikkelen zich in samenhang. Daarom zorgen we voor een doorlopende ontwikkellijn waarin welzijn, leren en brede vorming met elkaar verweven zijn.
3. *Versterken van betrokkenheid en eigenaarschap* - Samen opvoeden, samen leren: Kinderen bloeien op wanneer ouders, professionals en de gemeenschap samen werken aan hun ontwikkeling.

Deze ambities krijgen de komende jaren concrete invulling via opeenvolgende uitvoeringsagenda's, waarin per ontwikkelfase (0–20 jaar) en per thema gerichte projecten en samenwerkingen worden uitgewerkt.

Speerpunten in beleid en uitvoering (BEA en Koerskompas)

- Samenwerking: De kracht van onze doelen ligt in het samen willen bijdrage aan de doelstelling in het Koerskompas. In de samenwerking tussen álle partners – onderwijs, opvang, zorg, welzijn en ouders – niet vanuit verplichting, maar vanuit wat we écht willen voor onze kinderen. Vanuit gedeelde verantwoordelijkheid werken we aan gelijke kansen
- Ouderbetrokkenheid: Actieve betrokkenheid van ouders draagt aantoonbaar bij aan de ontwikkeling van kinderen. Voor de gemeente is dit een belangrijk aandachtspunt binnen het streven naar kansengelijkheid en het tegengaan van onderwijsachterstanden.
- Inclusief en rechtvaardig onderwijs: We versterken het onderwijs in Brunssum door vanuit netwerksturing te werken aan talentontwikkeling, vanuit vertrouwen en betrokkenheid. Interventies als de inzet van vroegcoaches en schoolmaatschappelijk werk maken hier deel van uit.

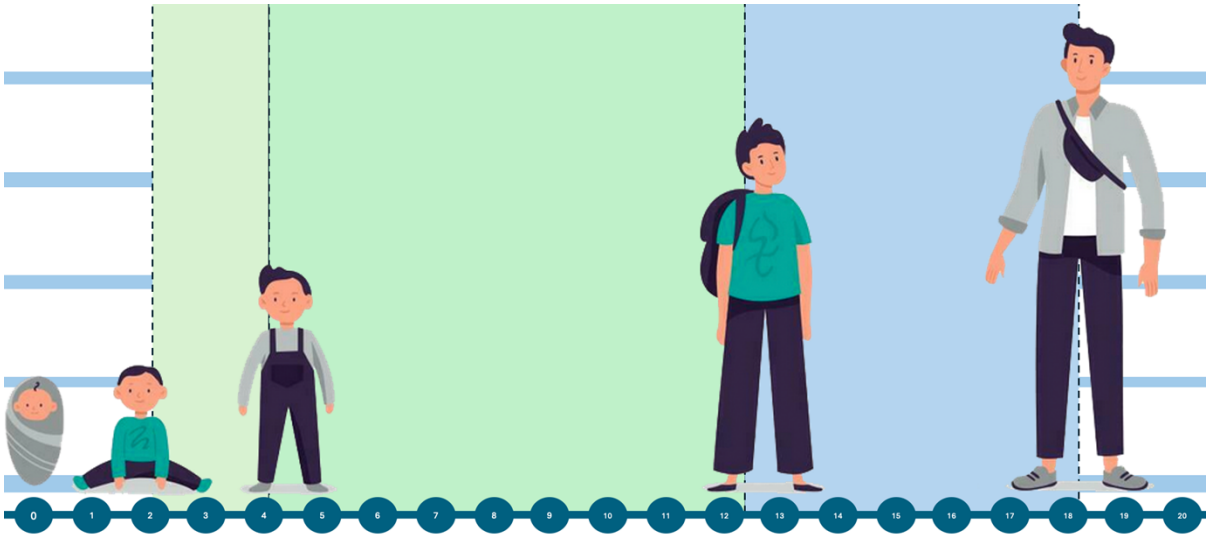
- Samen gezond en verbonden opgroeien: We verkleinen gezondheidsachterstanden door integraal (domeinoverstijgend) samen te werken aan een gezonde leefomgeving. Gezinnen worden hierbij ondersteund door een netwerk van zorgzame volwassenen in de school, de buurt en de samenleving.
- Sociaal kapitaal versterken: We bouwen aan duurzame relaties en netwerken die bijdragen aan de veerkracht van onze jeugd. Iedereen – van leerkracht tot sportcoach, van buurvrouw tot werkgever – kan een verschil maken in het leven van een kind.
- Voorzieningenniveau behouden en versterken: Via gerichte programmering en verbinding behouden en versterken we het onderwijsaanbod en de randvoorwaarden daaromheen.

Met deze aanpak realiseren we stap voor stap een omgeving waarin ieder kind in Brunssum de ruimte en ondersteuning krijgt om zijn of haar talenten te ontdekken en tot bloei te brengen.

Ontwikkelpad voor kinderen en jongeren
We kiezen nadrukkelijk voor een ontwikkelingsgerichte benadering, met het kind en zijn leefomgeving centraal. Daarom hanteren we in dit hoofdstuk de vier levensfasen zoals uitgewerkt in de ontwikkellijn jeugd 0–20 jaar:

- Vroege kindertijd (0–4 jaar)
- Kinderfase (4–12 jaar)
- Vroege adolescentie (12–16 jaar)
- Jongvolwassenheid (16–20 jaar)

Per fase beschrijven we hoe de gemeente Brunssum bijdraagt aan een stevige pedagogische en educatieve basis. We geven inzicht in de bestaande voorzieningen, domeinoverstijgende inzet en nieuwe ontwikkelrichtingen. Zo ontstaat een samenhangend ontwikkelpad voor kinderen en jongeren, als voorbereiding op de educatieve projecten en de verdiepende inzet op VVE in de volgende hoofdstukken. In de bijlage is een infographic opgenomen die de ontwikkelingslijn van kinderen en jongeren in Brunssum weergeeft. Hierin zijn de OAB-projecten en VVE-initiatieven per leeftijdsfase geplaatst. Nieuwe projecten uit de uitvoeringsagenda's kunnen hieraan worden toegevoegd, zodat de infographic een actueel overzicht blijft bieden van de totale inzet.

1.1 Vroege kindertijd (0–4 jaar) – De basis voor kansengelijkheid

De eerste levensjaren vormen de basis voor hoe een kind zich later ontwikkelt. In deze periode ontstaan taalgevoel, nieuwsgierigheid, motorische vaardigheden en zelfvertrouwen. Net zo belangrijk zijn het gevoel van veiligheid, plezier in contact met anderen en het gevoel erbij te horen. Alles komt hier samen: spelend leren, lichamelijke gezondheid en emotionele groei. Wat in deze jaren ontbreekt, is later moeilijk in te halen. Wetenschappers noemen de eerste 5 à 6 jaar (de eerste 2000 dagen) niet voor niets *onvervangbare jaren*[1]. In deze fase wordt in het brein de basis gelegd voor denken, voelen en samenleven. Daarom moet het onderwijsachterstandenbeleid zich niet alleen richten op school, maar ook op de jongste kinderen en hun gezinnen.

De gemeente Brunssum kiest ervoor om in deze belangrijke fase zichtbaar en dichtbij te zijn. We investeren in spelend leren, taalontwikkeling, ondersteuning aan gezinnen en in het versterken van de band tussen ouders en professionals. Daarbij staat de relatie centraal: kinderen ontwikkelen zich vooral in veilige, betekenisvolle relaties waarin ze zich gezien weten[2]. Niet het gedrag van het kind, maar de erkenning van het kind als persoon vormt het vertrekpunt. Of het nu gaat om ouders, pedagogisch medewerkers of iemand uit de buurt: kinderen groeien op in verbinding met mensen die in hen geloven. Zo bouwen we in Brunssum samen aan een stevige basis voor gelijke kansen – vanaf de allereerste dag.

Voorschoolse educatie en educatief partnerschap

In Brunssum krijgen alle peuters toegang tot voorschoolse educatie via meerdere erkende aanbieders. Voor kinderen bij wie extra ondersteuning de ontwikkeling kan versterken, biedt de gemeente een stimulerend aanbod dat aansluit bij de wettelijke verplichtingen (voor- en vroegschoolse educatie, VVE) en gericht is op het benutten van talenten en het voorkomen van achterstanden (zie hoofdstuk 2 en verder). In deze voorzieningen wordt gewerkt met programma's die de brede ontwikkeling van het jonge kind centraal stellen. Aandacht voor taal en rekenen gaat hand in hand met het versterken van motoriek, zelfvertrouwen, sociaal-emotionele vaardigheden en hechting. Pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling nauwgezet en stemmen hun begeleiding af op wat ieder kind nodig heeft. Voor kinderen die extra begeleiding nodig hebben, is er de groep *Rupsjes* een kleinschalige voorziening binnen de peuteropvang, waarin kinderen met bijvoorbeeld een taalachterstand, motorische problematiek of andere ontwikkelvragen intensieve begeleiding krijgen.

De samenwerking tussen VVE-locaties, basisscholen en de gemeente vormt een stevig lokaal netwerk. Hierin stemmen professionals af over de doorgaande ontwikkellijn, worden zorgen vroegtijdig gesignaleerd en ontstaat gedeeld eigenaarschap voor een inclusieve start. Partners als maatschappelijk werk, jeugdgezondheidszorg en logopedie maken deel uit van dit netwerk, waardoor begeleiding toegankelijk en afgestemd plaatsvindt. Ook de bibliotheek is een structurele partner binnen dit educatieve netwerk. Via BoekStart maken jonge kinderen al in de eerste levensjaren kennis met boeken, taal en verhalen. Culturele instellingen bieden binnen de gemeente ook aanvullend activiteiten aan waarin jonge kinderen op een speelse manier in aanraking komen met muziek, dans en beeldende kunst. Deze brede benadering draagt bij aan expressie, verwondering en een rijke taalontwikkeling.

1 Mieras, M. (2015). *Het geheime leven van het jonge brein*. Amsterdam: Nieuw Amsterdam.
2 Wienen, B. (2022). *De ruimte van het kind. Naar een pedagogiek van de erkenning*. Antwerpen: Garant.

Een kind kan pas tot leren komen als het zich fysiek én emotioneel goed voelt. Daarom investeert de gemeente Brunssum bewust in een gezonde, stimulerende en toegankelijke leefomgeving. Deze inzet sluit aan bij de Zuid-Limburgse trendbreuk en het regionale streven naar positieve gezondheid vanaf de vroegste levensfase. Kinderopvangorganisaties stimuleren dagelijks bewegen, bieden structureel groente en fruit aan (project van de gemeente) en zorgen voor een gebalanceerd dagritme.

Ook de fysieke omgeving draagt bij aan een gezonde ontwikkeling. Opvanglocaties zijn in elke wijk aanwezig, vaak geïntegreerd met het primair onderwijs in 'kindcentra' en met gedeelde voorzieningen. Buiten spelen, natuurbeleving en vrij bewegen maken onlosmakelijk deel uit van het dagelijks aanbod; de gemeente investeert hierin actief via projecten zoals de aanleg van voedselbosjes en de vergroening van schoolpleinen. De gemeente werkt daarnaast aan veiligheid in en om scholen, voldoende en veilige speelplekken en verkeersluwe zones, zodat kinderen veilig en vrij kunnen bewegen in hun directe leefomgeving.

Ondersteuning van gezinnen en sociale omgeving
Voor ouders is het kunnen opvoeden vanuit vertrouwen en verbondenheid essentieel. Daarom ondersteunt Brunssum ook het informele netwerk rondom gezinnen. In KansKracht ontmoeten ouders elkaar bij initiatieven als Kids & Koffie, Voorleespret of andere toegankelijke ouder-kindactiviteiten (zoals VVE-thuis bijeenkomsten). De bibliotheek biedt aanvullend begeleiding aan ouders op het gebied van (voor)lezen en taalstimulering, en helpt gezinnen om het aanbod optimaal te benutten.

Programma's als VoorZorg en Stevig Ouderschap bieden daarnaast gerichte begeleiding aan gezinnen die onder druk staan. Door informele steun, vroegsignalering en professionele begeleiding met elkaar te verbinden, ontstaat in de wijk een sociaal netwerk waarin niemand er alleen voor staat. De jeugdgezondheidszorg vormt een verbindende schakel in de begeleiding van het jonge kind. Al vanaf de zwangerschap staan jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen naast ouders – via prenatale huisbezoeken, consulten op maat en extra contactmomenten bij zorgen. Zij volgen de ontwikkeling, bieden advies en schakelen waar nodig met andere betrokken professionals. Het consultatiebureau is hierbij geen losstaand loket, maar een herkenbaar ankerpunt in het netwerk rondom het jonge kind: dichtbij, toegankelijk en met als doel normaliseren in plaats van problematiseren.

1.2 Kinderfase (4–12 jaar) – Ruimte om te groeien en leren
Tussen vier en twaalf jaar ontwikkelen kinderen zich razendsnel. Ze leren niet alleen lezen, schrijven en rekenen, maar vormen ook hun sociale identiteit, moreel kompas en leerhouding. In deze fase staat de basisschool centraal, maar het kind leert ook daarbuiten: thuis, op straat, bij de sportclub, in de bibliotheek en in contact met leeftijdsgenoten en andere volwassenen. De leefwereld en leeromgeving is dus breder dan het klaslokaal alleen. Ouders zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kind(eren). Samen met school en wijk dragen zij bij aan een stevige, inclusieve pedagogische basis.

Onderwijs, talentontwikkeling en educatief partnerschap
De overgang naar de basisschool
De overgang van peuter naar kleuter wordt in Brunssum zorgvuldig begeleid. Behalve de integrale samenwerking tussen de VVE-locaties (VVE-koppels: peuteropvang en onderbouw van de basisschool), vormt ook de inzet van voor- en vroegcoaches een belangrijke schakel in de doorgaande lijn tussen opvang en onderwijs. Deze coaches signaleren ontwikkelbehoeften, begeleiden warme overdrachten,

voeren driehoeksgesprekken met ouders en ondersteunen het onderwijsteam in de onderbouw. Zij dragen bij aan normalisering van lichte problematiek en zorgen voor samenhang in begeleiding.

Het onderwijs staat voor een grote opgave: door landelijke beleidswijzigingen werken scholen toe naar inclusief onderwijs. In de praktijk betekent dit dat kinderen in hun eigen wijk naar school gaan, met ruimte voor maatwerk, zolang de ondersteuningsbehoefte niet onder het speciaal onderwijs valt. Dit vraagt om een andere aanpak binnen scholen, die goed aansluit bij het Koerskompas. Scholen kunnen dit niet alleen; ook de gemeente neemt verantwoordelijkheid en sluit actief aan.

Ondersteuning bij ontwikkeling basisvaardigheden
De gemeente ondersteunt scholen bij het organiseren van begeleiding in en om de klas. In samenwerking met een van de partners wordt gewerkt aan taalstimulering en logopedische screening in de onderbouw (en bij 3-jarigen), zowel binnen de school als via overdracht vanuit de peuteropvang. Ook heeft de gemeente Brunssum projecten voor dyslexie en dyscalculie opgezet, waarin onderwijs en zorg samenwerken aan vroegsignalering, preventie en maatwerkinterventies. Deze pilots versterken de deskundigheid op scholen en bieden kinderen passende begeleiding binnen hun eigen leeromgeving. Daarnaast wordt actief ingezet op burgerschapsontwikkeling: kinderen leren deelnemen aan de samenleving, omgaan met verschillen en verantwoordelijkheid nemen. Een concreet voorbeeld hiervan is de kindergemeenteraad, waarin leerlingen spelenderwijs kennismaken met democratie, besluitvorming en de betekenis van actief burgerschap. Diverse projecten vanuit deze vorm van kinderparticipatie komen hieruit voort, zoals de kidsreporters en kinderambassadeurs (zoals de junior klimaat coaches en een boekenclub). De kindergemeenteraad is betrokken bij beleidsvorming en besluitvorming door de gemeenteraad.

Ondersteuning bij talentontwikkeling
In lijn met de nieuwe BEA stimuleert de gemeente brede talentontwikkeling en het zichtbaar maken van leren binnen en buiten school. De basisschool vormt de kern van de leeromgeving, maar kinderen leren ook via culturele instellingen, sportclubs en bibliotheken. De bibliotheek organiseert taalbevorderende activiteiten, leesbevordering en digitale vaardigheden, zowel op school als in de wijk. Culturele instellingen zoals Loge 3 Theater brengen kinderen in aanraking met kunst, muziek en expressie, wat bijdraagt aan een brede ontwikkeling. Met het programma “Meer Harmonie in de Samenleving” draagt de gemeente daarnaast bij aan het streven om iedere leerling wekelijks muziekonderwijs te bieden van een professionele muziekdocent.

Ondersteuning bij sociaal-emotionele ontwikkeling
Schoolmaatschappelijk werk vormt een toegankelijke schakel tussen gezin, onderwijs en jeugdhulp. Schoolmaatschappelijk werkers begeleiden leerlingen bij onder andere weerbaarheid, faalangst of complexe thuissituaties en nemen deel aan Knooppunten op school. Ze zijn zichtbaar via spreekuren en verzorgen trainingen zoals Rots & Water en het Vriendenprogramma. Ook begeleiden zij kwetsbare leerlingen bij de overstap naar het voortgezet onderwijs, om uitval te voorkomen. KansKracht biedt daarnaast een laagdrempelige ontmoetingsplek voor en door ouders, waar opvoedingsvragen bespreekbaar worden en ervaringen worden gedeeld, een waardevolle aanvulling op de pedagogische basis rond het kind.

Gezondheid, welbevinden en leefomgeving
Een veilige, gezonde en stimulerende omgeving is cruciaal om tot leren te komen. De gemeente investeert daarom in gezonde schoolomgevingen met aandacht voor voeding, beweging en mentaal welzijn. Op alle basisscholen en vve-locaties is een gezonde pauze met groente en fruit ingevoerd of in voorbereiding. Sportconsulenten ondersteunen scholen bij beweegactiviteiten en stimuleren sportdeelname. Via JOGG wordt gewerkt aan een gezonde leefstijl, ook buiten school, met aandacht voor voeding, beweging en slaap. De Gezonde School-aanpak met de GGD zorgt voor structurele aandacht voor o.a. relaties en weerbaarheid. JORS richt zich op een gezonde en veilige leefomgeving rond de school, zoals verkeersveiligheid en speelmogelijkheden.

De fysieke leefomgeving is van groot belang voor de ontwikkeling van kinderen. De gemeente heeft recent een nieuw veiligheidsprotocol opgesteld voor in en om de school. Daarnaast wordt gezorgd voor veilige loop- en fietsroutes, verkeersveilige schoolomgevingen en speelplekken in de wijk die ontmoeting en beweging stimuleren. Ook de vergroening van schoolpleinen draagt bij aan de ontwikkeling van scholen richting een gezonde leeromgeving. Het stimuleert sociaal gedrag, concentratie en ontspanning en biedt ruimte aan ieder kind om op zijn of haar manier te spelen en talenten te ontwikkelen. Ook draagt de vergroening bij aan biodiversiteit, het voorkomen van wateroverlast en het tegengaan van hittestress. Daarmee sluiten groene schoolpleinen niet alleen aan bij het spelend leren, maar ook bij bredere ambities van de BEA op het gebied van welzijn, gezondheid en duurzaamheid.

Ondersteuning van gezinnen en sociale omgeving
In de basisschoolleeftijd blijft de rol van ouders onverminderd belangrijk. De gemeente ondersteunt gezinnen via toegankelijke en preventieve voorzieningen. CMWW, KansKracht, Home-Start, Home Support en Buurtgezinnen helpen ouders om opvoedvragen te delen, sociale netwerken op te bouwen en de thuissituatie te versterken. Ouders worden benaderd als medeopvoeders: betrokken bij school, aanspreekbaar in de wijk en ondersteund waar nodig. Schoolmaatschappelijk werkers bieden daarnaast laagdrempelige spreekuren voor ouders en kunnen helpen bij opvoedkundige vragen of signalen van overbelasting. Ook wordt samengewerkt met *Bureau Leren en Doorstromen Parkstad*. Dit bureau helpt jongeren en ouders om schooluitval te voorkomen en ondersteunt bij het maken van passende keuzes in de leerloopbaan. Jongeren worden begeleid bij het leren én bij de stap naar werk, zodat zij het beste uit zichzelf kunnen halen. Zo bouwen we samen aan het fundament voor een succesvolle toekomst, voor elk kind en elk gezin. Mocht doorstroom toch niet mogelijk blijken, dan wordt per jongere bekeken welk passend alternatief wél haalbaar is.

1.3 Vroege adolescentie (12–16 jaar) – Ruimte, richting en relatie
De vroege adolescentie is een periode waarin jongeren volop experimenteren met hun identiteit, relaties en toekomstbeelden. Deze zoektocht gaat gepaard met onzekerheid, groepsdruk en een sterke behoefte aan erkenning en erbij horen. Juist dan is een ondersteunende omgeving van groot belang. Jongeren hebben ruimte nodig om zichzelf te ontdekken, maar ook grenzen en richting om zich veilig te kunnen ontwikkelen.

Onderwijs, talentontwikkeling en educatief partnerschap
De gemeente speelt in deze fase slechts een beperkte rol op het gebied van educatieve ondersteuning. Scholen zijn primair verantwoordelijk voor het leerproces van jongeren. De gemeente ondersteunt wel jongerenparticipatie via projecten waarin leerlingen kennismaken met democratie en besluitvorming, bijvoorbeeld door lessen in de raadszaal van het gemeentehuis.

Waar de gemeente ook een rol in vervult, is het ondersteunen van scholen bij sociaal-emotionele begeleiding en het creëren van een veilige en kansrijke omgeving waarin jongeren tot leren kunnen komen. Schoolmaatschappelijk werk is beschikbaar op de middelbare scholen waar Brunssumse jongeren naartoe gaan. De schoolmaatschappelijk werkers bieden begeleiding bij sociale of emotionele problemen, versterken de verbinding tussen school en thuis en maken onderdeel uit van de bredere zorgstructuur op school. De overgang van het primair naar het voortgezet onderwijs wordt eveneens ondersteund, zowel op praktisch vlak als sociaal-emotioneel door middel van een warme overdracht, vooral voor leerlingen met extra begeleidingsbehoeften. Daarnaast zijn in het speciaal (basis) onderwijs (SBO en SO) en voortgezet speciaal onderwijs (VSO) zogenaamde doelgroeparrangementen (DGA's) beschikbaar, die collectieve begeleiding mogelijk maken binnen de klascontext.

Welbevinden, gezondheid en leefomgeving

Het versterken van het welbevinden van jongeren vraagt om een omgeving waarin zij zich vrij kunnen bewegen, gehoord worden en zich veilig voelen. In dit kader is het convenant VIOS (Veiligheid In en Om de School) een belangrijk instrument. Hierin maken gemeenten, onderwijsinstellingen, politie en andere veiligheidspartners afspraken over signalering, preventie en samenwerking bij incidenten of risico's. Brunssum nam hierin het voortouw en zet zich nog steeds actief in voor een veilige en ondersteunende schoolomgeving. Daarnaast speelt het signaleringssysteem Handle with Care PO en VO een belangrijke rol: wanneer er een melding binnenkomt bij Veilig Thuis, wordt de betreffende school via een kort bericht op de hoogte gebracht, zodat het kind in de klas even gezien wordt en er gericht aandacht naar uit kan gaan.

Brunssum zet in op een netwerk van betrokken professionals die jongeren in hun leefwereld ontmoeten en ondersteunen. Jeugd- en jongerenwerkers zijn actief aanwezig in wijken, op straat en in jongerencentra, waar zij signalen oppikken, jongeren begeleiden en verbinden met passende ondersteuning. Straatcoaches vullen dit aan door jongeren aanspreekbaar te maken, structuur te bieden en bij te dragen aan de leefbaarheid in de wijk. De POH Jeugd (praktijkondersteuner huisarts jeugd) fungeert als laagdrempelige schakel tussen jeugd, gezin en hulpverlening, waardoor jongeren vroegtijdig ondersteuning krijgen zonder direct in de zwaardere jeugdhulp terecht te komen. Om mentale gezondheid bespreekbaar te maken en te normaliseren, worden op school en in de vrije tijd programma's ingezet over groepsdruk, middelengebruik en mediawijsheid. Ook op het gebied van lichamelijke gezondheid werkt de gemeente samen met scholen. Via de Regeling Schoolmaaltijden wordt op veel locaties dagelijks groente en fruit aangeboden. Scholen die hier geen gebruik van kunnen maken, worden via de gemeente voorzien van groente, fruit en krentenbollen.

Ondersteuning van gezinnen en sociale omgeving

Ook in deze fase blijven ouders en opvoeders van grote betekenis. Zij worden via schoolmaatschappelijk werk, opvoedbegeleiding en wijkgerichte initiatieven ondersteund in het begeleiden van hun kind. Het jongerenwerk werkt outreachend, in contact met jongeren op straat, online en in de wijk. Door deze nabijheid ontstaat vertrouwen, en wordt voorkomen dat kleine zorgen uitgroeien tot grote problemen. In samenwerking met het CMWW en andere ketenpartners wordt gewerkt aan een sluitende aanpak rondom opvoeding, veiligheid en participatie. Voor jongeren van 8 tot 27 jaar wordt bovendien gewerkt volgens de aanpak *Preventie met Gezag*. Deze richt zich op het voorkomen van afglijden door vroegtijdig in te grijpen en samen met ouders, scholen, jongerenwerk en veiligheidspartners jongeren perspectief te bieden en hun omgeving te versterken.

1.4. Jongvolwassenheid (16–20 jaar) – Op eigen benen, met een vangnet

De overgang naar volwassenheid is een belangrijke en vaak intensieve levensfase. Jongeren maken keuzes over opleiding, werk, zelfstandigheid, relaties en hun rol in de samenleving. Sommigen vinden zelfstandig hun weg, anderen hebben tijdelijk of langdurig ondersteuning nodig. Belangrijk is dat elk pad wordt erkend, en dat hulp beschikbaar is zonder drempels of oordeel. Want zelfstandigheid en kwetsbaarheid kunnen naast elkaar bestaan.

Brunssum kiest voor een benadering die jongeren ruimte biedt om te groeien én hen ondersteunt wanneer dat nodig is. Dat vraagt om een omgeving die vertrouwen geeft, waarin jongeren mogen oefenen met verantwoordelijkheid en fouten maken zonder dat dit tot uitsluiting leidt. Zoals ook in het *Koerskompas* is verwoord: ieder kind en iedere jongere verdient mensen en relaties die hen laten groeien. Jongeren die zich gezien en erkend voelen, ontwikkelen veerkracht en perspectief. We benadrukken daarbij het belang van relationele erkenning: *jongeren ontwikkelen zich niet alleen via systemen of structuren, maar in verbinding met mensen die in hen geloven en naast hen staan*[1]. Juist in deze fase maakt het uit wie er wél blijft, ook als het even niet lukt. De gemeente ondersteunt deze ontwikkeling via diverse routes en voorzieningen, zoals:

- *Perron 45 / Next Step Perron:* een veilige plek voor ontmoeting, coaching en begeleiding voor jongeren van 16–27 jaar;
- *IPTA-coaching*: individuele ondersteuning richting opleiding, werk of dagbesteding;
- *Jeugd- en jongerenwerk en @Ease*: laagdrempelige ondersteuning bij mentale gezondheid;
- *Preconceptiezorg en Nu Niet Zwanger*: begeleiding bij keuzes rond relaties en zelfstandigheid;
- *Verbinding met vrijwilligerswerk, sport, cultuur en educatie*: meedoen en erbij horen als fundament voor toekomstperspectief.

Brunssum kiest er bewust voor om jongeren ook na hun 18e te blijven volgen en ondersteunen. Want ontwikkeling stopt niet bij het bereiken van de wettelijke volwassenheid. De *Brunssumse Educatieve Agenda* (BEA) benadrukt in deze fase het belang van een duurzame ontwikkellijn, met aandacht voor persoonlijke groei, maatschappelijke deelname en perspectief op een toekomst in of buiten Brunssum.

Samenhang met andere beleidsvelden

Ondersteuning aan jongvolwassenen raakt aan meerdere domeinen. Een samenhangende aanpak vraagt om afstemming en samenwerking met beleid op het gebied van:

- Arbeid en economische zelfstandigheid (arbeidsmarktbeleid)
- Inkomen en bestaanszekerheid (armoedebeleid)
- Gezonde leefstijl en mentaal welzijn (gezondheidsbeleid)
- Sport en cultuur als bindmiddel (sport- en cultuurbeleid)
- Integratie en kansengelijkheid (nieuwkomersonderwijs en inburgering)
- Jeugdbeleid in de brede zin

Door deze verbindingen te leggen, bouwen we samen met jongeren aan een stevige basis voor een toekomst waarin zij kunnen meedoen, groeien en van betekenis zijn.

1 Wienen, B. (2022). *De ruimte van het kind. Naar een pedagogiek van de erkenning*. Antwerpen: Garant.

2. VVE - Doelgroep en Bereik

Hoofdstuk 2 tot en met 5 gaan over Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). VVE is bedoeld om jonge kinderen met een risico op onderwijsachterstanden extra ondersteuning te bieden in hun ontwikkeling, zowel thuis als in de voorschoolse opvang en kleuterklas.

2.1 Achtergrond en Doelstelling

Brunssum zet zich actief in om onderwijsachterstanden bij jonge kinderen te voorkomen. Deze lokale aanpak sluit aan bij landelijke uitgangspunten over het belang van investeren in voorschoolse ontwikkeling, met positieve effecten op schoolloopbaan en maatschappelijke participatie. Regionale afstemming vindt plaats waar dat ondersteunend is.

Vroegtijdige signalering van risicofactoren en het bieden van passende ondersteuning via voorschoolse educatie (VVE) zijn daarin essentieel. Studies van onder andere de Onderwijsraad (2013 en verder) en Sardes & SEO Economisch Onderzoek (2025) bevestigen dat achterstanden die in de vroege kinderjaren ontstaan, zonder interventie moeilijk in te halen zijn. Door tijdig gerichte ondersteuning te bieden, kunnen kansenongelijkheid en segregatie in het onderwijs worden verminderd.

Brunssum streeft naar een bereik van **minimaal 85%** van de doelgroeppeuters. Dit percentage moet jaarlijks behouden blijven of verder verbeteren, zowel op gemeentelijk niveau als in de afzonderlijke wijken en kernen. De peildatum voor het vaststellen van deelnamecijfers is 1 januari, conform de landelijke systematiek en de VVE-monitor van de Inspectie van het Onderwijs. Waar mogelijk wordt afgestemd met de afspraken die binnen Parkstad zijn gemaakt.

Bereik Brunssum

Jaar	Geïndiceerd (JGZ)	Bereikt
2021	74	93 %
2022	62	98%
2023	80	94%
2024	60	95%

Werkwijze Brunssum

De Jeugdgezondheidszorg (JGZ) indiceert de peuters als zij signaleren dat er sprake is van een (risico op) onderwijsachterstanden. Indien de ouders akkoord zijn, worden de gegevens van het kind doorgegeven aan CMWW/peuteropvang, die de ouders benadert om het kind te plaatsen op de peuteropvang (vanaf 2 jaar). Zo kan de ontwikkeling van de doelgroepkinderen worden gevolgd en waar nodig extra interventies worden ingezet. Brunssum zet samen met de jeugdgezondheidszorg, peuteropvangorganisaties en andere partners actief in op:

- Vroege signalering en indicatieverlening;
- Stimuleren van deelname aan reguliere peuteropvang en VVE;
- Bewustwording onder ouders over het belang van voorschoolse educatie;
- Monitoring en jaarlijkse evaluatie van het bereik.

Daarbij wordt nadrukkelijk ingezet op het verminderen van drempels voor deelname. Zo worden extra dagdelen VVE gratis aangeboden om deelname aan een uitgebreid programma toegankelijker te maken.

2.2 Doelgroepdefinitie en criteria onderwijsachterstand

De doelgroepdefinitie in Brunssum (zie bijlage) volgt de landelijke richtlijnen, maar is verbreed met lokale en regionale kenmerken. Deze regio kent specifieke sociaaleconomische en demografische uitdagingen, zoals een hoger percentage gezinnen met lage inkomens, complexe thuissituaties en een toename van meertaligheid.

Er is sprake van een (risico op een) achterstand wanneer een kind zich niet ontwikkelt conform zijn of haar leeftijd, wanneer de ontwikkeling vertraagt, of wanneer factoren in de omgeving de ontwikkeling kunnen belemmeren. De jeugdgezondheidszorg (JGZ) – via de jeugdarts op het consultatiebureau – ziet vrijwel alle jonge kinderen en kan een indicatie voor voorschoolse educatie (VVE) afgeven. Hiervoor wordt gebruikgemaakt van de werkinstructie die door de GGD is opgesteld en die aansluit op de landelijke richtlijnen. Deze werkinstructie wordt in de loop van 2025 geactualiseerd.

Kinderen die een VVE-indicatie ontvangen, mogen gebruikmaken van gesubsidieerde voorschoolse educatie. De gemeente Brunssum kiest er – net als in de voorgaande beleidsperiode – bewust voor om doelgroeppeuters al vanaf 2 jaar te laten deelnemen (en niet pas vanaf de wettelijke leeftijd van 2,5 jaar). Door deze kinderen eerder en langer voorschoolse educatie aan te bieden, wordt de kans op een succesvolle schoolloopbaan aanzienlijk vergroot.

Ons streven is dat alle geïndiceerde VVE-peuters in de leeftijd van 2 tot 4 jaar deelnemen aan het volledige aanbod van 640 uur per jaar**.** Om deelname aan vier dagdelen per week te stimuleren, biedt de gemeente het derde en vierde dagdeel gratis aan voor geïndiceerde doelgroepkinderen. Zowel JGZ als de VVE-aanbieders voeren gesprekken met ouders die minder dan vier dagdelen willen afnemen, om het belang van volledige deelname toe te lichten. Indien ouders toch kiezen voor een beperkter aanbod, is gedeeltelijke deelname mogelijk; de gratis dagdelen gelden dan vanaf het derde dagdeel.

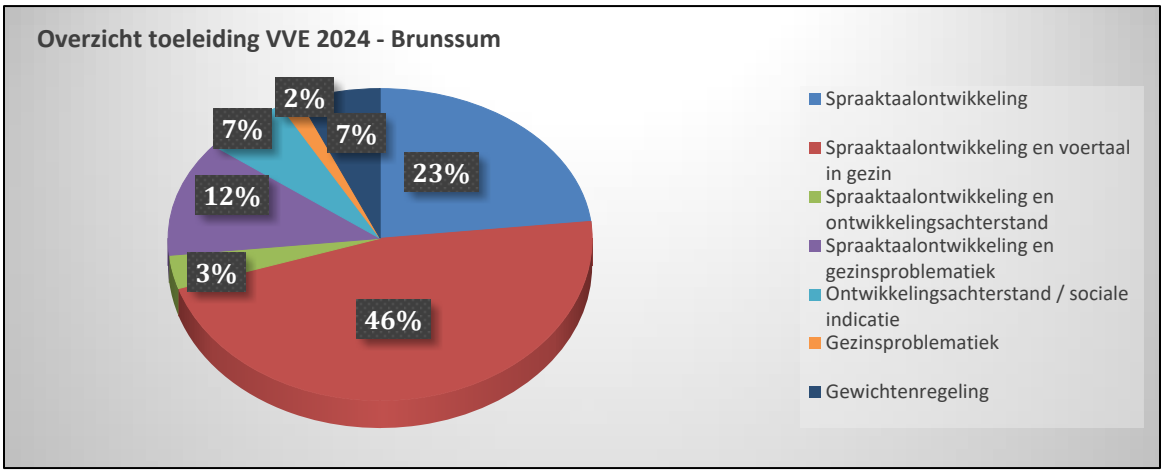
VVE-criteria

Gemeenten hanteren bij de indicatiestelling de criteria die door het Rijk zijn vastgesteld. Een VVE-indicatie kan worden afgegeven op basis van:

- Sociaal-medische factoren (bijvoorbeeld vroeggeboorte, gezondheidsproblemen);
- Sociaal-economische factoren (bijvoorbeeld armoede of schuldsanering);
- Sociaal-culturele factoren (bijvoorbeeld migratieachtergrond of beperkte taalomgeving thuis);
- Sociaal-emotionele factoren (bijvoorbeeld opvoedingsproblemen of hechtingsstoornissen).

Brunssum liep hierin al voorop, maar nu is binnen Parkstad afgesproken om deze VVE-criteria uniform toe te passen, met nadruk op normaliseren en het beperken van onnodige indicaties. Al laat onderstaande afbeelding zien, dat spraakontwikkeling de kern is. Brunssum speelt daarmee samen met ketenpartners in op vroegtijdige ondersteuning en brede deelname aan voorschoolse educatie om onderwijsachterstanden te verkleinen en kansengelijkheid te vergroten.

In het volgende overzicht wordt weergegeven hoe de VVE-doelgroep in Brunssum is samengesteld, op basis van de redenen van indicering die door de JGZ zijn geregistreerd. Deze gegevens worden jaarlijks geanalyseerd in samenwerking met de VVE-aanbieders en vormen input voor het beleid en de inzet van aanvullende ondersteuning.

2.3 Toeleiding naar VVE en Realisatie van het Bereik

De Jeugdgezondheidszorg (JGZ) Zuid-Limburg vervult een belangrijke rol bij de toeleiding naar de voorschool. Vrijwel alle kinderen bezoeken het consultatiebureau. Bovendien is het een basistaak van de JGZ om actief spraak- en taalachterstanden bij jonge kinderen op te sporen. Een belangrijk onderdeel bij het signaleren van taal- en ontwikkelingsachterstanden is dat de jeugdgezondheidszorg (JGZ) niet alleen de achterstand vaststelt, maar ook de oorzaak onderzoekt. Een achterstand kan bijvoorbeeld ontstaan door onvoldoende taalaanbod uit de omgeving of door een (taal)ontwikkelingsstoornis bij het kind. Bij de beoordeling kijkt de jeugdarts steeds naar het kind, de ouders en de bredere opvoedingscontext. Soms volstaat een VVE-indicatie; in andere gevallen is een ander (zorg)traject nodig.

Met de JGZ (jeugdarts en/of jeugdverpleegkundige) en de VVE-aanbieders (PLUK (de peuteropvangorganisatie van CMWW), Humankind, Flow en Pimpampoentje vindt 2 à 3 keer per jaar regulier overleg plaats over de indicering van doelgroepkinderen, inclusief de beoordeling van de totaalaantallen en ontwikkelingen. Hierin worden de voortgang, de kwaliteit van het proces en eventuele verbeterpunten besproken. Tijdens de reguliere consultaties stimuleert de JGZ ouders actief om hun kind te laten deelnemen aan peuteraanbod of (indien geïndiceerd) aan een VVE-programma. Voorlichting aan ouders is hierbij essentieel. Daarom is een specifieke VVE-folder voor Brunssum ontwikkeld, die wordt meegegeven bij de inschrijving van een kind in het bevolkingsregister.

Na doorverwijzing bewaken de JGZ en de VVE-aanbieder samen of het kind daadwerkelijk wordt ingeschreven. Er zijn afspraken gemaakt om peuters met een VVE-indicatie met voorrang te plaatsen. Ouders zijn echter niet verplicht hun kind deel te laten nemen. In enkele gevallen maken ouders, om moverende redenen, ondanks intensieve begeleiding toch geen gebruik van het aanbod. De gemeente onderhoudt, in overleg met VVE-aanbieders, structureel contact met de JGZ over de toeleiding van doelgroepkinderen en de inspanningen om ouders waar nodig te motiveren tot deelname.

Realisatie en borging van het bereik
Om het streefdoel van 85% bereik onder doelgroeppeuters te realiseren en te behouden, worden de volgende acties ondernomen:

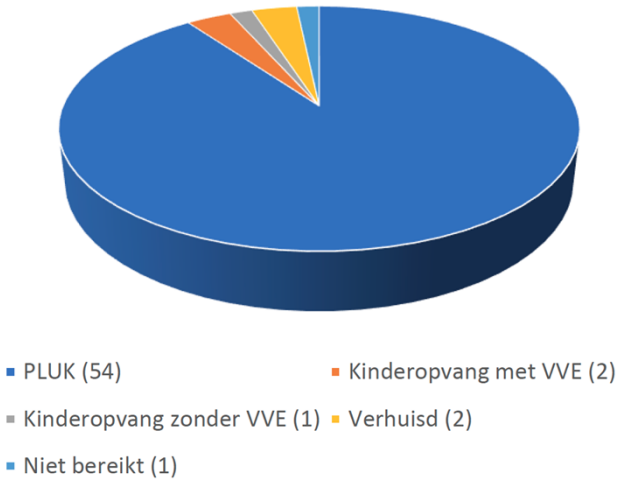
- De JGZ indiceert peuters vanaf een zo vroeg mogelijke leeftijd (vanaf 14 maanden) bij signalering van risico's op onderwijsachterstand.
- Bij toestemming van ouders worden gegevens gedeeld met de VVE-aanbieder, die vervolgens de inschrijving oppakt.
- Als ouders niet inschrijven, neemt JGZ opnieuw contact op om deelname te stimuleren.
- Het bereik van doelgroepkinderen wordt regelmatig besproken in de lokale VVE-projectgroep van de Brunssumse Educatieve Agenda (BEA), waar betrokken partners samen verbeteracties formuleren.

De gemeente Brunssum zet in op een verspreid VVE-aanbod via PLUK en commerciële kinderopvang-organisaties, zodat in alle wijken toegankelijk aanbod aanwezig is. De samenwerking met commerciële aanbieders verloopt goed; Meerdere organisaties bieden inmiddels VVE-programma's aan, een aanpak waar de inspectie complimenten voor gaf.

In Brunssum werken peuteropvanglocaties, kinderopvangorganisaties en basisscholen samen binnen brede voorzieningen of in zogenoemde 'koppels', structurele samenwerkingen tussen een voorschoolse voorziening (zoals peuteropvang of kinderdagverblijf) en een basisschool (groep 1-2). Deze samenwerking richt zich op

- Gezamenlijke signalering van ontwikkelingsrisico's;
- Afstemming van doorgaande leerlijnen;
- Een laagdrempelig en samenhangend aanbod voor ouders en kinderen.

De gemeente ondersteunt deze ontwikkeling door het VVE-aanbod breed te subsidiëren, voor alle kinderen die VVE volgen op locatie, ongeacht hun doelgroepstatus.

In 2024 heeft de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) 60 doelgroepindicaties afgegeven voor peuters in de gemeente Brunssum. Dit overzicht toont de plaatsing van de 60 geïndiceerde peuters in Brunssum *(bron: Jaarverslag PLUK 2024)*

De verdere uitwerking van de peuteropvangstructuur en de samenwerking binnen brede voorzieningen zal de komende jaren plaatsvinden, in overleg met de betrokken partners. Hierbij is nadrukkelijk ruimte voor maatwerk en inspraak.

3. Ouderbetrokkenheid en ouderverbondenheid

3.1 Achtergrond en doelstelling

Ouderbetrokkenheid is essentieel voor de ontwikkelkansen van jonge kinderen en is een voorwaarde voor een succesvolle (taal)ontwikkeling, een veilige opvoedomgeving en het verkleinen van onderwijsachterstanden.

Onder ouderbetrokkenheid verstaan we de actieve deelname van ouders aan onderwijsactiviteiten die de interactie bevorderen, hun interesse in onderwijs vergroten en het gesprek over onderwijs tussen ouder en kind stimuleren. Denk hierbij aan VVE-thuisbijeenkomsten, themabijeenkomsten op de peuteropvang, ouder-kindactiviteiten of informele contactmomenten zoals breng- en haalmomenten.

Het is belangrijk om alle ouders te bereiken, inclusief ouders voor wie participatie minder vanzelfsprekend is. We streven ernaar om ondersteuning zo toegankelijk mogelijk te maken, zodat iedere ouder de kans krijgt om betrokken te zijn bij de ontwikkeling van hun kind. Dit uitgangspunt geldt zowel in Brunssum als landelijk.

3.2 Van betrokkenheid naar verbondenheid

In lijn met het gedachtegoed van ouderverbondenheid, zoals verankerd in de nieuwe BEA, streven we in Brunssum naar duurzame, gelijkwaardige samenwerking tussen ouders en professionals. Niet alleen deelname aan activiteiten is van belang, maar vooral het versterken van een wederkerige relatie waarin ouders zich gezien, gehoord en gewaardeerd voelen in hun cruciale rol als eerste en blijvende opvoeder van hun kind.

Ouders dragen de primaire verantwoordelijkheid voor de opvoeding en ontwikkeling van hun kind. Door dagelijks samen te praten, (voor) te lezen, te zingen en spelenderwijs te leren, leggen zij de basis voor taalontwikkeling, sociaal-emotionele groei en leerplezier. Professionals bieden hierbij ondersteuning en verrijking, zodat ouders worden versterkt in hun essentiële rol.

In Brunssum stimuleren we de verbondenheid tussen ouders onderling via het project *KansKracht*. Deze horizontale verbondenheid speelt een belangrijke rol in het creëren van veilige, inclusieve gemeenschappen waarin ouders elkaar ondersteunen in de opvoeding en ontwikkeling van hun kinderen. Door het uitwisselen van ervaringen, zorgen en perspectieven ontstaan onderlinge steun, wederzijds begrip en een sterk netwerk rondom het kind.

3.3 Aanpak in Brunssum

Om het beoogde doel te bereiken worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

Activiteiten en methoden

Brunssum investeert in verschillende vormen van ouderbetrokkenheid, zowel groepsgericht als individueel:

- VVE-Thuis: Ouders krijgen via getrainde pedagogisch medewerkers materialen en handvatten om thuis met hun kind aan de slag te gaan rond VVE-thema's.
- VVE-thema-activiteiten op locatie: Ouders worden uitgenodigd om 4 keer per jaar aan te sluiten bij activiteiten die gekoppeld zijn aan de actuele thema's.
- Netwerkvorming rond het kind: Ouderparticipatie krijgt vorm via oudercommissies, mentor-oudergesprekken en gezamenlijke verantwoordelijkheid binnen het sociale netwerk van het kind.

Aandacht voor diversiteit

Er is nadrukkelijk aandacht voor laaggeletterdheid, taalbarrières en digitale vaardigheden. VVE-aanbieders communiceren met ouders op een manier die past bij hun achtergrond, waarbij gebruik wordt gemaakt van visuele materialen en persoonlijke benadering. Breng- en haalmomenten worden benut als laagdrempelige contactmomenten. De hernieuwde invulling van deze momenten na corona wordt door veel ouders als prettig ervaren.

Evaluatie en registratie

De deelname aan activiteiten wordt bijgehouden in het peutervolgsysteem. Na afloop van ouderbijeenkomsten wordt geëvalueerd waarom ouders wel of niet aanwezig waren, zodat aanbod en benadering waar nodig kunnen worden aangepast. VVE-aanbieders leveren jaarlijks een rapportage aan met gegevens over ouderdeelname. De gemeente monitort op basis daarvan de voortgang en bespreekt resultaten in het lokale VVE-overleg.

3.4 Rol van de gemeente

De gemeente Brunssum heeft een faciliterende en stimulerende rol in het bevorderen van zowel ouderbetrokkenheid als ouderverbondenheid.
Dit komt tot uiting in:

- Het ondersteunen van VVE-aanbieders met materialen, scholing en tijdsinzet;
- Het organiseren van uitwisseling en kennisdeling via het VVE-netwerk en koppeloverleggen;
- Het delen van goede voorbeelden en innovatieve werkwijzen;
- Het leggen van verbindingen met bibliotheken, vrijwilligersinitiatieven en andere lokale partners die bijdragen aan het versterken van ouderparticipatie.

In samenwerking met de betrokken organisaties wordt toegewerkt naar een cultuur waarin ouderbetrokkenheid bij de ontwikkeling van kinderen vanzelfsprekend verweven is in het pedagogisch klimaat van de voorschoolse voorzieningen. Tegelijkertijd blijft ouderverbondenheid – de sterke, veilige band tussen ouder en kind als pedagogische thuisbasis – het fundament waarop verdere ontwikkeling wordt gebouwd.

4. VVE - Resultaatafspraken kwaliteit

4.1 Resultaatafspraken en doelstellingen

Naast de eerder geformuleerde doelstellingen voor het versterken van het bereik en de ouderbetrokkenheid bij de voorschoolse voorzieningen, worden in deze planperiode ook resultaatafspraken gemaakt over de kwaliteit en opbrengsten van het VVE-aanbod bij zowel voor- als vroegscholen (basisonderwijs). Op basis van landelijke wetgeving (Wet op het Primair Onderwijs, artikelen 167 en 167a) zijn gemeenten verplicht om – samen met hun VVE-partners – na te gaan of de ingezette maatregelen daadwerkelijk bijdragen aan het doel van VVE: terugdringen van onderwijsachterstanden, zodat kinderen met een VVE-indicatie zonder of slechts met beperkte achterstanden kunnen instromen in groep 3.

Om dit te realiseren maken we samen met de VVE-partners concrete resultaatafspraken over:

- De inzet en uitvoering van VVE-programma's;
- De pedagogische kwaliteit van het aanbod;
- De aansluiting tussen peuteropvang en het basisonderwijs;
- De evaluatie van ontwikkelingsgroei van kinderen met een VVE-indicatie.

Deze afspraken worden jaarlijks op bestuurlijk niveau besproken met het primair onderwijs en de kinderopvang, zoals de wet voorschrijft. Hierbij wordt ook stilgestaan bij de ervaringen, knelpunten en verbeterkansen binnen de lokale samenwerking. Een goede samenwerking en een stevige doorgaande lijn tussen de voor- en vroegscholen zijn cruciaal voor het behalen van deze doelen.

Een audit van BCO onderwijsadvies bracht in 2022-2023 de VVE-kwaliteit in kaart op negen onderdelen, waaronder condities, ouderbetrokkenheid en educatief handelen. Het totaalbeeld was positief:
"*Er wordt hard gewerkt vanuit het hart voor kinderen en de wil om te verbeteren is duidelijk zichtbaar.*"
Per locatie (VVE-koppel) zijn echter enkele verbeterpunten benoemd.

Uit de evaluatie van de audit, individuele gesprekken met alle betrokken managers en een gezamenlijk integraal koppelsoverleg kwamen de volgende aandachtspunten naar voren:

- Het afstemmen van overlegmomenten tussen peuteropvang en basisonderwijs verloopt moeizaam door verschillen in werktijden;
- Er wordt regie gemist op de organisatie van deze afstemming en gezamenlijke bijeenkomsten;
- Hoge personeelswisselingen in zowel de kinderopvang als het onderwijs belemmeren duurzame samenwerking;
- Er bestaan nog verschillen in visie en pedagogische aanpak tussen organisaties;
- De doorgaande lijn in de ontwikkeling van peuter naar kleuter vraagt om meer gezamenlijke afstemming van de verschillende kindvolgsystemen tussen voor- en vroegschool.

Tijdens het overleg hebben alle VVE-aanbieders gezamenlijke afspraken gemaakt om de gesignaleerde knelpunten op te pakken. Deze zijn per koppel vastgelegd en vormen input voor de nieuwe projectgroep VVE. Binnen deze groep worden de afspraken verder uitgewerkt en verankerd in de uitvoeringsagenda's van het OAB en de BEA. De doelen en voorlopige resultaatafspraken geven samen inzicht in de kwaliteit van het aanbod, de uitvoering en de samenwerking tussen partners. In de komende periode worden deze verder uitgewerkt en geformaliseerd bij het opstellen van de nieuwe uitvoeringsagenda.

4.1.1 Warme overdracht

In de regionale werkwijze[1] is afgesproken dat 100% van de doelgroeppeuters voorafgaand aan de overstap naar de basisschool een warme overdracht ontvangt. In Brunssum wordt deze doelstelling al enkele jaren ruimer ingevuld: álle kinderen, zowel doelgroep- als niet-doelgroeppeuters, worden warm overgedragen van de peuteropvang naar de gekoppelde basisschool. Onder een warme overdracht verstaan we een persoonlijk overdrachtsmoment waarbij de pedagogisch medewerker, de leerkracht en de ouder(s) aanwezig zijn, eventueel aangevuld met andere betrokkenen uit het netwerk van het kind, zoals een jeugdverpleegkundige of gezinsondersteuner.

Alle VVE-locaties in Brunssum passen de overeengekomen afspraken toe met betrekking tot:

- Het gebruik van het peutervolgsysteem;
- Het gestandaardiseerde overdrachtsformulier (nog in ontwikkeling);
- De betrokkenheid van ouders bij het overdrachtsgesprek.

4.1.2 Groei Peuters

In de regionale afspraken is als doelstelling geformuleerd dat minimaal 70% van de peuters zich rond de leeftijd van 3 jaar en 9 maanden ontwikkelt volgens de voor die leeftijd geldende ontwikkelingsnormen. In Brunssum wordt de ontwikkeling van kinderen bovendien al vanaf jongere leeftijd gevolgd, om vroegtijdig kansen en ondersteuningsbehoeften in beeld te brengen.

De aanbieders van peuteropvang en VVE leveren jaarlijks gegevens aan de gemeente over de ontwikkelingsresultaten van peuters. Dit gebeurt op basis van hun eigen kindvolgsystemen, waarin observaties worden vastgelegd op de ontwikkelingsdomeinen taal, rekenen, sociaal-emotionele ontwikkeling en motoriek. Tot 2024 werd in Parkstad gewerkt met één gezamenlijke peutermonitor (Nipia), wat onderlinge vergelijking van resultaten mogelijk maakte. Inmiddels maken de VVE-aanbieders gebruik van nieuwe systemen, waaronder de VVE-monitor van KidsKonnect. Daarnaast ontwikkelt de gemeente Brunssum eigen parameters om gerichter informatie te verzamelen over de deelname, voortgang en doorstroom van kinderen binnen het VVE-traject die in lijn liggen van het koerskompas

De gemeente Brunssum wil in de projectgroep VVE onderzoeken op welke wijze jaarlijks beter inzicht kan worden verkregen in de ontwikkeling van doelgroepkinderen. Denk hierbij aan:

- De ontwikkelingskansen en groeilijnen van jonge kinderen;
- De krachten en bijdragen van partners binnen het VVE-netwerk;
- De ruimte die kinderen krijgen om hun eigen ontwikkeling te volgen.

[1] *Regionale afspraken zijn of worden gezamenlijk gemaakt door gemeenten, kinderopvang en onderwijs in de regio Parkstad, onder meer binnen de *Educatieve Agenda Parkstad* (*Actielijn 2-IV 'Herijken VVE').* Ze bouwen voort op eerder (gezamenlijk) OAB-beleid en zijn gericht op meer samenhang en samenwerking rond de ontwikkeling van jonge kinderen.

4.1.3 Groei Kleuters

In eerdere regionale beleidsafspraken is als doelstelling geformuleerd dat minimaal 70% van de kleuters (meetmoment: 5 jaar oud, einde groep 2) zich ontwikkelt volgens de voor die leeftijd geldende ontwikkelingsnormen op de domeinen taal, rekenen en sociaal-emotionele ontwikkeling. Daarnaast specifiek gevolgd in hoeverre kleuters met een VVE-indicatie een aantoonbare ontwikkelingsgroei laten zien, met bijzondere aandacht voor kansen, groeilijnen en positieve inhaalslagen waar nodig.

Een belangrijk knelpunt in de monitoring van de doorgaande ontwikkellijn blijft de overgang van de peuteropvang naar de basisschool. Basisscholen gebruiken verschillende leerlingvolgsystemen, waardoor momenteel geen eenduidig en integraal zicht bestaat op de individuele ontwikkeling van kinderen van peuter naar kleuter. Hierdoor is het lastig om de opbrengsten van voorschoolse educatie structureel en op kindniveau door te volgen tot en met het einde van groep 2.

De gemeente Brunssum wil samen met haar VVE-partners verkennen in hoeverre gegevens over de ontwikkeling van kinderen op schoolniveau op geaggregeerde en volledig geanonimiseerde wijze gedeeld kunnen worden. Deze gegevens zouden waardevolle input kunnen leveren voor een beter zicht op wijkgerichte of locatiegebonden verschillen en trends. Het doel is om, met respect voor privacywetgeving en professionele autonomie, te komen tot een werkbare en gedragen werkwijze waarin ontwikkelgegevens periodiek worden besproken binnen het VVE-netwerk. De gemeente kan op basis hiervan een jaarlijkse rapportage opstellen, die richting geeft aan het gesprek over resultaten, lokale onderwijskansen, doorgaande ontwikkeling en eventuele verbetermaatregelen in het VVE-aanbod. Zo ontstaat een gezamenlijke kennisbasis die bijdraagt aan opbrengstgericht werken, versterkte samenwerking tussen voor- en vroegscholen, en een beter afgestemd aanbod voor kinderen in Brunssum.

4.1.4 Gezamenlijke activiteiten koppels

In de eerdere regionale afspraken werd als doelstelling geformuleerd dat gekoppelde voor- en vroegscholen (peuter-/kinderopvang en basisschool) per kalenderjaar gezamenlijk minimaal drie activiteiten organiseren die bijdragen aan de doorgaande ontwikkellijn, ouderbetrokkenheid of wijk- en buurtgerichte initiatieven

In Brunssum voeren gekoppelde voor- en vroegscholen regelmatig koppeloverleg, waarin zij de samenwerking afstemmen en gezamenlijke activiteiten plannen. Aan het begin van ieder schooljaar plannen de partners samen minimaal drie activiteiten, die gedurende het jaar in co-creatie worden uitgevoerd. Deze activiteiten kunnen variëren van ouderbijeenkomsten en thematische onderwijs-activiteiten tot het verkennen van wijk- en buurtgerichte initiatieven. Vanuit het werkveld is er een duidelijke wens om de samenwerking te verbreden naar andere partners in de wijk, waarbij wordt aangesloten bij het gedachtegoed van de pedagogische basis: een sterke, gezamenlijke opvoed- en ontwikkelomgeving voor kinderen. Dit sluit nauw aan bij de bredere ambities van de Brunssumse Educatieve Agenda 2025–2030.

Momenteel wordt de jaarplanning voor zowel de koppeloverleggen als de gezamenlijke activiteiten voorafgaand aan het schooljaar gezamenlijk vastgesteld. Het minimaal aantal koppeloverleggen per jaar wordt aan het begin van het schooljaar, of eerder, door de partners overeengekomen. Tijdens het integrale koppeloverleg is afgesproken om te werken met een vast format voor het overleg. De projectgroep VVE evalueert en actualiseert hiertoe het bestaande format, dat vervolgens als structureel onderdeel wordt opgenomen in het onderwijsachterstandenbeleid.

4.1.5 Gezamenlijke thema's koppels

Binnen de eerdere regionale afspraken is vastgelegd dat gekoppelde peuter-/kinderopvang en basisschool per kalenderjaar minimaal twee gezamenlijke thema's uitvoeren. Deze thematische samenwerking draagt bij aan een doorgaande ontwikkelingslijn, versterkt de verbinding tussen voor- en vroegschool en bevordert ouderbetrokkenheid en taalrijke leeromgevingen.

In het koppeloverleg kiezen de partners aan het begin van het schooljaar gezamenlijk twee thema's die zij gelijktijdig kunnen uitvoeren. Wanneer bestaande thema's niet aansluiten op de praktijk van beide organisaties, ontwikkelen zij samen een nieuw, op maat gemaakt thema. Bij de uitvoering van de thema's wordt gestreefd naar inhoudelijke samenhang, gedeeld pedagogisch handelen en versterking van ouderbetrokkenheid. Voorbeelden hiervan zijn een gezamenlijke start of afsluiting van het thema, uitwisseling van materialen, gezamenlijke ouderbijeenkomsten of wijkgerichte activiteiten. Deze gezamenlijke aanpak bevordert herkenbaarheid, continuïteit en een rijke leeromgeving voor het kind, zowel thuis als binnen de opvang en op school.

Over deze doelstelling wordt structureel teruggekoppeld binnen het VVE-netwerk. De gemeente rapporteert jaarlijks het percentage koppels dat de doelstelling heeft behaald. Deze gegevens maken onderdeel uit van de VVE-monitoring en geven inzicht in de mate van samenwerking en uitvoering op locatie. Daarnaast hanteert de gemeente de doelstelling om jaarlijks bij alle locaties van de peuteropvang een visitatie uit te voeren, in samenwerking met de leidinggevende van de betreffende locatie. Tijdens deze bezoeken wordt gezamenlijk gereflecteerd op de resultaten van het koppel, de werkprocessen, de onderlinge samenwerking, de samenwerking met externe partners en de ambities voor verdere ontwikkeling. In aanvulling hierop wil de gemeente Brunssum ook meer zicht krijgen op de investeringen die partners doen in de ontwikkeling van kinderen. Deze gesprekken dragen bij aan het versterken van de lokale samenwerking en het continu verbeteren van de kwaliteit van het VVE-aanbod.

4.2 Samenwerking, uitvoering en monitoring

4.2.1 Werkwijze en gezamenlijke uitvoering van VVE

De uitvoering van het VVE-beleid in Brunssum is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van peuteropvang, kinderopvang, basisscholen, jeugdgezondheidszorg en andere zorg- en welzijnspartners.

Alle VVE-locaties voeren een gecertificeerd VVE-programma uit dat voldoet aan de landelijke kwaliteitseisen en de afspraken uit dit beleidsplan en de lokale subsidieregeling. De programma's worden ondersteund door observatiemethodieken die, hoewel verschillend in uitvoering, zijn gebaseerd op de landelijke ontwikkelingsdoelen van het SLO. Deze doelen beschrijven wat jonge kinderen op het gebied van taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling moeten leren om goed voorbereid te zijn op het basisonderwijs. De resultaatafspraken in dit beleidsplan zijn hierop afgestemd, zodat uitwisseling en vergelijking van ontwikkelresultaten mogelijk blijft, ongeacht het gebruikte systeem.

4.2.2 Monitoring en evaluatie van resultaten

In Brunssum wordt gewerkt aan het versterken van opbrengstgericht werken binnen VVE. De gemeente streeft naar een werkwijze waarin VVE-aanbieders structureel ontwikkelgegevens vastleggen en geaggregeerd en geanonimiseerd delen. Deze informatie biedt inzicht in het bereik van het aanbod, de ontwikkeling van kinderen en de effectiviteit van de ingezette werkwijze. Pedagogisch medewerkers registreren deze gegevens met inachtneming van de AVG en de gemaakte afspraken, onder meer via verwerkersovereenkomsten.

De gemeente onderzoekt daarnaast de mogelijkheid om in de toekomst ook ontwikkelgegevens uit groep 1/2 te betrekken bij de VVE-monitoring, op wijk- of locatieniveau. Hierdoor kan de overgang van peuter naar kleuter beter worden gevolgd en kan het kind centraler worden gesteld in de analyse en verbetering van het aanbod. De verzamelde gegevens vormen een basis voor de dialoog binnen het VVE-netwerk, het opstellen van gerichte verbeterplannen en het onderbouwen van beleidskeuzes.

4.2.3 Structurele kwaliteitsverbetering VVE-aanbod

Het OAB- en VVE-beleid in Brunssum is dynamisch en wordt periodiek bijgesteld op basis van:

- Realisatiecijfers;
- Inbreng vanuit (koppel)overleggen;
- Inspectierapporten (Onderwijs en GGD);
- Signalen uit de praktijk, inclusief behoeften vanuit kindmaatwerk;
- Beleidsdoelen uit de BEA.

Beleid kan worden aangepast op basis van bovenstaande, maar blijft daarbij wel in lijn met de koers van de herijking van het sociaal domein, de programma's Noord en Oost, en het Koerskompas.

In Brunssum zijn in de afgelopen jaren structurele maatregelen doorgevoerd om de kwaliteit van VVE duurzaam te versterken. Deze maatregelen omvatten onder andere:

- Jaarlijkse visitaties op alle peuteropvanglocaties, uitgevoerd door de locatieleiding samen met de gemeente, gericht op samenwerking, proceskwaliteit en verdere ontwikkeling;
- Uitgebreide logopedische screening: alle kinderen worden vóór hun vijfde verjaardag gescreend, VVE-peuters vóór 3,5 jaar, met opname van de resultaten in het peutervolgsysteem;
- Verbreding van het VVE-aanbod bij meerdere aanbieders, waaronder PLUK en commerciële kinderopvang, ter versterking van spreiding en toegankelijkheid;
- Verkenning van kindvolgende financiering, gericht op de structurele inbedding van VVE binnen de dagopvang.

4.2.4 Werken aan verbeterplannen

Wanneer uit inspecties, monitoring of evaluaties blijkt dat verbetering nodig is, worden hierover afspraken gemaakt met en tussen de betrokken organisaties. Deze afspraken worden voorbereid in de projectgroep VVE (onderdeel van de BEA), geformaliseerd tijdens bestuurlijke overleggen en vastgelegd in notulen of afzonderlijke verbeterplannen. Bij complexere situaties kan worden besloten om een specifiek verbeterplan op te stellen, gericht op procesverbetering, professionalisering of afstemming in de samenwerking. Het VVE-netwerk Brunssum speelt hierin een centrale rol. In dit netwerk worden realisatiecijfers, evaluaties en signalen uit de praktijk besproken, en worden verbetervoorstellen voorbereid die teruggekoppeld worden naar het bestuurlijk overleg en de projectgroep VVE.

Voor de komende beleidsperiode ligt de focus op:

- Het verkleinen van de doelgroep door preventief in te zetten op versterking van de ontwikkeling en normalisering: *wat is er nodig om te voorkomen dat kinderen tot de doelgroep gaan behoren?*
- Het ontwikkelen van passende ondersteuning voor kinderen die niet aan de VVE-criteria voldoen, maar zich wel in een kwetsbare ontwikkelpositie bevinden: *hoe bieden we perspectief aan kinderen aan de rand van de doelgroep?*

4.3 Gezamenlijk bewaken van de kwaliteit

4.3.1 Interne kwaliteitszorg bij voor- en vroegscholen

Kwaliteitszorg binnen VVE betekent dat alle betrokken partijen samenwerken aan het realiseren en behouden van de gewenste onderwijskwaliteit. In Brunssum is het bewaken van de kwaliteit van VVE ingebed in de bredere ontwikkelambities zoals geformuleerd in de Brunssumse Educatieve Agenda.

Interne kwaliteitszorg binnen VVE is een cyclisch proces van plan – do – check – act, waarin evaluatie, implementatie, borging en – indien nodig – bijstelling structureel plaatsvinden in samenwerking met betrokken partners.
Belangrijke elementen binnen dit proces zijn:

- Toetsen of de uitvoering van VVE plaatsvindt conform de geldende wet- en regelgeving én de lokale afspraken;
- Signaleren van knelpunten in uitvoering, samenwerking of resultaten;
- Onderzoeken waar kwaliteitsverbetering wenselijk of noodzakelijk is en deze verbeteringen daadwerkelijk implementeren;
- Borgen van succesvolle werkwijzen binnen organisaties en het netwerk;
- Regelmatig gezamenlijk evalueren binnen organisaties en in het VVE-netwerk;
- Waar nodig kritisch durven zijn: ‘nee’ zeggen tegen initiatieven die onvoldoende bijdragen en stoppen met activiteiten die niet effectief zijn.

Zowel de voor- als vroegscholen hanteren hiervoor hun eigen kwaliteitszorgsystemen, waarin pedagogische, organisatorische en ontwikkelgerichte aspecten geïntegreerd zijn. De gemeente faciliteert deze ontwikkeling via overleg, ondersteuning en monitoring, stimuleert het delen van goede voorbeelden tussen partners en toetst of de ingezette kwaliteitsontwikkeling in lijn ligt met de eigen koers en ambities.

4.3.2 Externe toetsing door de GGD

Naast de interne kwaliteitsborging vindt er externe toetsing plaats. De GGD Zuid-Limburg inspecteert jaarlijks of het VVE-aanbod op de kinderopvanglocaties voldoet aan de wettelijke eisen. Gastouderlocaties worden eenmaal per twee jaar geïnspecteerd. Deze inspecties zijn gebaseerd op landelijke wet- en regelgeving en worden uitgevoerd in opdracht van de gemeente.

De uitkomsten van de inspecties worden gepubliceerd via het Landelijk Register Kinderopvang en opgenomen in de jaarverantwoording van de betreffende organisaties. Als de GGD tijdens een inspectie een tekortkoming vaststelt, wordt – waar mogelijk – eerst een hersteltraject ingezet. Als herstel uitblijft, is het aan de gemeente om handhavend op te treden, conform het vastgestelde handhavingsbeleid.

De gemeenten in Zuid-Limburg hanteren hierbij uniforme handhavingsafspraken, die per type overtreding vastleggen welke maatregel van toepassing is. In Brunssum geldt de ambitie om te komen tot een 100% score 'niet-handhaven' op VVE-locaties: een situatie waarin alle aanbieders structureel voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen.

In 2024 vonden op alle VVE-locaties onaangekondigde inspecties plaats, waarbij geen tekortkomingen werden geconstateerd

Daarnaast sluit de GGD jaarlijks aan bij een inhoudelijk overleg met alle VVE-aanbieders in Brunssum. Dit overleg is ontstaan vanuit de behoefte om met elkaar in gesprek te gaan over de uitvoeringspraktijk, professionele uitdagingen (zoals personeelstekorten), en de afwegingen die organisaties maken binnen hun wettelijke kaders. Door dit gesprek te voeren, ontstaat wederzijds begrip en wordt de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor veilige, verantwoorde en kwalitatief sterke opvang versterkt.

5. VVE aanbod in Brunssum

Bij het bestrijden van onderwijsachterstanden zijn verschillende partijen betrokken. Centraal hierin staan de landelijke en lokale overheid, de jeugdgezondheidszorg, het onderwijs en de voorschoolse voorzieningen. De landelijke overheid geeft de wettelijke kaders en stelt aanvullende middelen beschikbaar voor de uitvoering van het onderwijsachterstanden-beleid door gemeenten en onderwijsorganisaties.

5.1 Achtergrond en Doelstelling

De gemeente Brunssum kent vier organisaties die VVE aanbod aanbieden, te weten Humankind, FLOW Kinderopvang, PimPoemPoentje BV en Pluk (onderdeel van CMWW). De gemeente Brunssum kent in 2025 de volgende (VVE)-locaties:

Peuteropvang - VVE	Aanbieder	Buurt/wijk	Groepen	Naam gekoppelde basisschool VVE
PLUK Centrum	PLUK / CMWW	Centrum	2	BS Trampoline & BS de Opstap
PLUK Centrum-Noord	PLUK / CMWW	Centrum-N.	1,5	BS Caleidoscoop
PLUK Noord	PLUK / CMWW	Noord	1	BS Titus Brandsma
PLUK Oost	PLUK / CMWW	Oost	1	BS Meander
PLUK Zuid	PLUK / CMWW	Zuid	1	BS Langeberg
PLUK West	PLUK / CMWW	West	2	BS Vlindertuin & BS St. Franciscus
TOTAAL			**8,5**	

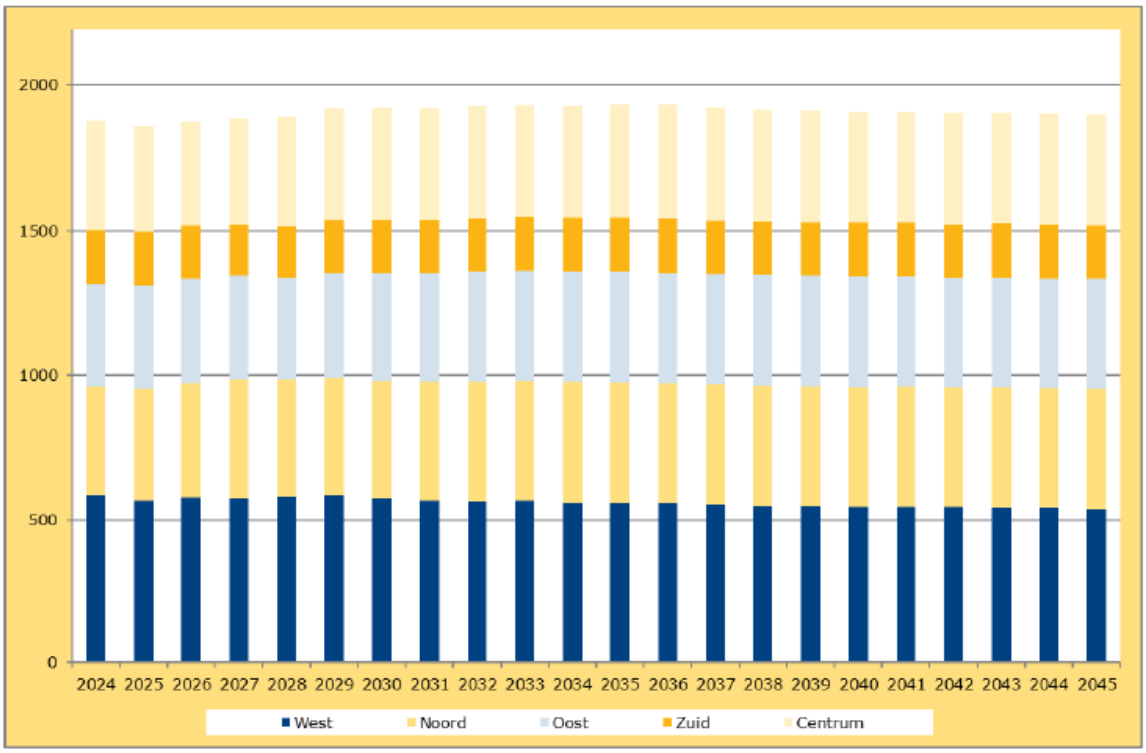
Kinderdagverblijf - VVE	Aanbieder	Buurt/wijk	Groepen	Naam gekoppelde basisschool VVE
KDV de Springplank	FLOW	Centrum	1	BS Trampoline & BS de Opstap
AKC PimPamPoentje	PimPamPoentje BV	Noord	1	BS Titus Brandsma
KDV Rollebol	Humankind	Oost	1	BS Meander
KDV Blitz	Humankind	Zuid	1	BS Langeberg
TOTAAL			**4**	

Het aantal groepen van de peuteropvang: dit betreft verticale gemengde groepen van doelgroep- en niet-doelgroep kinderen. Alle kinderen volgen het VVE-programma. Een groep = 16 kinderen maximaal. Twee groepen betekent maximaal 32 kinderen per dagdeel.

Om een indruk te krijgen hoeveel jonge kinderen we in Brunssum hebben, is hieronder een overzicht opgenomen per wijk van het aantal kinderen van 0-4 jaar.

Aantal kinderen 0-4 jaar per wijk (1-1-2025)	Jongens	Meisjes	**totaal**
Brunssum Centrum	94	107	**201**
Brunssum Noord	117	113	**230**
Brunssum Oost	111	104	**215**
Brunssum Zuid	63	64	**127**
Brunssum West	147	150	**297**
Totaal	**532**	**538**	**1070**

Leerlingenprognoses basisonderwijs Brunssum

(Pronexus, 2025, leerlingenprognose en Leerlingenprognose en ruimtebehoefte (speciaal) basisonderwijs 2025, p. 5).

De leerlingprognoses in de gemeente Brunssum blijven in de komende jaren redelijk stabiel, rond de 1900 kinderen. Dit wordt onder andere geconcludeerd uit de woningbouwprogrammering en het aantal geboorten in de gemeente. In de wijk West is op lange termijn een daling van 25 kinderen binnen de doelgroep terug te zien. Daarentegen groeien de wijken Noord en Oost licht.

5.2 Afspraken rond plaatsing en toewijzing VVE-plekken

Op grond van het landelijk VVE-beleid (vanaf 1 augustus 2020) hebben alle peuters met een VVE-indicatie recht op 16 uur voorschoolse educatie per week**.** Deze uren mogen flexibel over meerdere schoolweken worden verdeeld, zolang het totaal van 960 uur binnen een jaar wordt behaald. In Brunssum wordt dit aanbod aangeboden in gemengde groepen, waarin doelgroep- en niet-doelgroeppeuters samen deelnemen.

De gemeente Brunssum beschouwt peuteropvang als een laagdrempelige en ontwikkelingsgerichte voorziening voor alle kinderen van 2 tot 4 jaar. Spelenderwijs leren, sociale interactie en een goede voorbereiding op de basisschool staan daarbij centraal. De kracht van de Brunssumse peuteropvang ligt in het grote bereik, de lokale verankering en de nauwe samenwerking met het onderwijs. Om gelijke onderwijskansen te waarborgen, geldt het uitgangspunt dat geen enkele doelgroeppeuter op een wachtlijst terechtkomt**.** Wanneer op een locatie geen plek beschikbaar is, wordt actief gezocht naar een

passend alternatief op een andere VVE-locatie. De gemeente monitort jaarlijks, in overleg met de VVE-aanbieders, of het aanbod voldoende aansluit op de lokale vraag. Doelgroepkinderen krijgen voorrang bij plaatsing wanneer groepen vol zijn. De gemeente evalueert jaarlijks of de beschikbare capaciteit toereikend is voor de verwachte doelgroep.

In sommige situaties kiezen ouders ervoor hun kind te plaatsen op een VVE-locatie buiten de eigen woonplaats, bijvoorbeeld wanneer oudere broers of zussen al op een basisschool in een buurgemeente zitten. In dat geval kan het praktisch zijn om onderwijs en opvang op één locatie te organiseren. Intergemeentelijke afspraken bepalen of kinderen uit andere gemeenten gebruik kunnen maken van VVE-aanbod dat door de gemeente Brunssum wordt gesubsidieerd. Uitgangspunt is dat dit alleen mogelijk is bij een aantoonbaar duurzame schoolkeuze in Brunssum.

Voor kinderen die buiten de gemeentegrens wonen en die géén recht hebben op gesubsidieerde peuteropvang in Brunssum, gelden de volgende voorwaarden:

- Ouders betalen het volledige bruto-uurtarief**;**
- Zij kunnen – indien van toepassing – gebruikmaken van kinderopvangtoeslag via de Belastingdienst;
- Er moet plek beschikbaar zijn in de betreffende groep.

Deze situaties worden altijd individueel beoordeeld, in overleg tussen ouders, de VVE-aanbieder en de gemeente.

5.3 Gemeentelijke aanpak en uitvoering

Gemeenten zijn wettelijk verplicht om peuters van 2,5 tot 4 jaar met een VVE-indicatie een aanbod van 16 uur per week te bieden. Daarnaast stimuleert het Rijk, via het akkoord ‘Aanpak tekort kinderopvangmedewerkers’, een toenemende inzet van hbo-geschoolde professionals in de VVE. Ook is de rol van gemeenten verder aangescherpt: zij blijven verantwoordelijk voor het VVE-aanbod én voor de bekostiging van peuteropvang voor ouders zonder recht op kinderopvangtoeslag. Voor ouders met toeslagrechten ligt de verantwoordelijkheid voor de financiering bij het Rijk.

De inrichting en organisatie van het VVE-aanbod in Brunssum zijn vastgelegd in de *Beleidsregeling VVE.* Hierin zijn onder andere bepalingen opgenomen over toegankelijkheid, omvang van het aanbod, organisatievormen en ouderbijdragen. De uitvoering wordt jaarlijks geëvalueerd in overleg met de VVE-aanbieders en de VVE-werkgroep. Waar nodig worden de beleidsuitgangspunten geactualiseerd, mede op basis van landelijke ontwikkelingen, beschikbare middelen en lokale behoeften.

6. Ondersteuning voor Nieuwkomers en NT2-Peuters

Op grond van de Wet Primair Onderwijs (artikel 193 e.v.) is de gemeente verantwoordelijk voor het maken van afspraken over de organisatie van onderwijs aan nieuwkomers. Dit betreft onder andere:

- Het voorzien in voldoende onderwijsplaatsen voor nieuwkomers;
- Het verzekeren dat nieuwkomers tijdig worden ingeschreven op een school;
- Het organiseren van een doorlopende leerlijn voor nieuwkomers, inclusief de benodigde ondersteuning.

In Brunssum streven we naar kansengelijkheid voor alle kinderen. Nieuwkomers bieden we een krachtige start, met extra aandacht voor taalontwikkeling (NT2), zodat zij zich snel thuis, verbonden en taalvaardig voelen in hun eigen wijk en leefomgeving.

<u>Aanpak NT2 in Brunssum</u>

Voorschoolse fase:

Peuters van statushouders, arbeidsmigranten of uit Oekraïne kunnen deelnemen aan het VVE-aanbod bij de aangesloten peuteropvangorganisaties. De pedagogisch medewerkers hebben basiskennis van NT2-begeleiding en hanteren thematisch en visueel ondersteund aanbod dat geschikt is voor meertalige kinderen. Er is aandacht voor oudercommunicatie en opbouw van een vertrouwensrelatie.

Basisonderwijs / 4-12 jaar:

Nieuwkomers en Oekraïense kinderen op de basisschool worden geplaatst op:

- De Taalschool *Werelddelen* of de Taalklas van de *Paulusschool*, afhankelijk van leeftijd, startniveau en beschikbare capaciteit;
- In sommige gevallen, bij voldoende taalvaardigheid, direct in een reguliere groep op een wijkbasisschool (bijvoorbeeld als het kind al geletterd is);

Voortgezet onderwijs:

Leerlingen vanaf 12 jaar stromen in bij de Internationale Schakelklassen (ISK) van LVO, locatie Emmacollege, waar zij gericht werken aan het behalen van minimaal taalniveau A2 en voorbereiding op vervolgonderwijs.

Doelstelling regio Parkstad
Minimaal 70% van de NT2 leerlingen stroomt na 1 jaar door naar regulier onderwijs.

Iedere NT2-leerling wordt ingeschreven bij een ‘moederschool’ in de wijk. Indien het kind eerst start in een taalklas of taalschool, blijft deze school nauw in contact met de moederschool via het Knooppunt van Zorg. De leerling maakt gedurende de plaatsing in de taalklas al kennis met de moederschool en de toekomstige klas. De warme overdracht wordt vormgegeven conform de regionale afspraken, met betrokkenheid van ouders, leerling, leerkracht en coördinator NT2.

Indien een leerling langer dan één jaar onderwijs in een taalschool volgt, wordt in overleg tussen de betrokken school, ouders en de gemeente afgestemd wat het meest passende vervolgaanbod is. Hierbij wordt rekening gehouden met de ontwikkelbehoefte, groepsgrootte op de reguliere school en sociale aspecten.

7. Aanvullende projecten en initiatieven

Naast de gemeentelijke bekostiging van voor- en vroegschoolse educatie (VVE) worden in Brunssum aanvullende projecten en initiatieven mogelijk gemaakt. Deze komen tot stand in afstemming met partners uit onderwijs, zorg en welzijn, en sluiten aan bij de ambities van de Brunssumse Educatieve Agenda (BEA). De initiatieven zijn gericht op het versterken van ontwikkelkansen, het ondersteunen van gezinnen en het voorkomen van onderwijsachterstanden.

Omdat meebewegen met toekomstige ontwikkelingen essentieel is, worden projecten voortdurend afgestemd op de leidende kaders van de BEA, het Koerskompas, de herijking van het sociaal domein en de, met name voor het onderwijs voelbare, uitdagingen van inclusief onderwijs. Bestaande initiatieven kunnen hierdoor doorontwikkelen naar vernieuwde versies, of plaatsmaken voor nieuwe, passende projecten die inspelen op actuele opgaven.

7.1 Rupsjes: van vroegsignalering naar vroegaanpak

Sinds 2018 biedt de gemeente Brunssum voor peuters en kleuters (2–5 jaar) met een ondersteunings- of zorgbehoefte een gespecialiseerde voorziening aan onder de naam ‘Rupsjes’. Deze groep is ontstaan vanuit de aanpak vroegsignalering op de voorscholen, waarbij coaches mogelijke ontwikkelingsachterstanden signaleren en direct doorpakken naar begeleiding en ondersteuning. De Rupsjes-groep biedt kinderen met bijvoorbeeld een spraak-taalachterstand, motorische achterstand of medische problematiek een veilige en vertrouwde plek dichtbij huis, in een zo regulier mogelijke setting. Hierdoor wordt zwaardere hulp – zoals plaatsing in een medisch kinderdagverblijf – vaak voorkomen.

In de groep Rupsjes krijgen kinderen extra aandacht voor hun taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling en motoriek. Deze vroegtijdige interventie helpt kinderen steviger aan hun reguliere basisschoolloopbaan te beginnen, zonder onnodige etiketten of zorgindicaties. De setting is kleinschalig, vertrouwd en goed ingebed in de bestaande structuren van peuteropvang en onderwijs. Ouders ervaren de nabijheid, laagdrempeligheid en afstemming met de reguliere kinderopvang als zeer positief.

De groep Rupsjes sluit aan bij landelijke beleidslijnen zoals de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (Wet OKE), de Jeugdwet en de Wet Passend Onderwijs. In plaats van individuele indicaties werkt Brunssum met groepsfinanciering, vergelijkbaar met het doelgroeparrangement op SBO Boemerang en de pilot Startklas. Deze werkwijze maakt het mogelijk om snel en flexibel ondersteuning in te zetten waar nodig, zonder bureaucratische drempels. Deze groepsfinanciering wordt bekostigd vanuit de Jeugdwet.

7.2 Startklas versus inclusieve instroomgroep

Om jonge kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte een kansrijke start te bieden in het reguliere onderwijs, startte Brunssum in het schooljaar 2019–2020 met de Startklas op basisschool Meander in Brunssum-Oost. In deze kleinschalige klas, met een leerkracht, onderwijsassistent en een structureel aanwezige zorgprofessional, kregen leerlingen met een ontwikkelachterstand of zorgvraag gedurende maximaal één schooljaar intensieve begeleiding. Het doel was om te voorkomen dat kinderen onnodig uitstromen naar het speciaal (basis)onderwijs en hen in staat te stellen hun schoolloopbaan binnen het regulier onderwijs voort te zetten.

Deze aanpak is inmiddels doorontwikkeld binnen de landelijke experimenteerregeling *Met elkaar voor alle kinderen en jongeren*. In samenwerking met stichting MOVARE, SBO De Boemerang, zorgpartners (zoals Radar, Xonar, HumanKind en CMWW) én met ondersteuning van de gemeente, is een inclusieve instroomgroep opgezet binnen Kindcentrum Brunssum-Oost. Hier leren en ontwikkelen kinderen van 4–5 jaar met en zonder ondersteuningsbehoefte samen in een setting die gericht is op inclusie, maatwerk en samenwerking. Onderwijs, opvang en zorg worden er integraal georganiseerd binnen multidisciplinaire teams, met aandacht voor groepsverkleining, versterking van het onderwijsteam en het combineren van reguliere en zorgmiddelen in één bekostigingsmodel.

De verdere doorontwikkeling van deze aanpak wordt mede gevoed door de resultaten van een participatief onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen, uitgevoerd in samenwerking met schoolbesturen in Zuid-Limburg. Dit onderzoek richt zich op de gewenste situatie rond inclusieve onderinstroom en de stappen die nodig zijn om die te realiseren. De pilot wordt nauw gemonitord en geldt als inspirerend voorbeeld voor het ontwikkelen van nieuwe initiatieven waarmee leerlingen binnen het regulier onderwijs passend kunnen worden ondersteund, in lijn met de uitgangspunten van inclusief onderwijs.

Met deze aanpak ondersteunt de gemeente, samen met haar partners, de ontwikkeling van een inclusieve leeromgeving waarin elk kind op een passende plek kan starten en doorgroeien. Om deze beweging verder te versterken, kunnen de voor- en vroegcoaches mogelijk een belangrijke rol spelen in de verbinding tussen de partners én bij de verdere ondersteuning van leerlingen binnen het reguliere onderwijs.

7.3 Voor- en Vroegcoaches

Vanaf 2022 zijn pedagogisch coaches verplicht gesteld binnen het landelijk VVE-beleid voor locaties waar doelgroepkinderen worden opgevangen. Deze verplichting vloeit voort uit de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK). Kinderopvangorganisaties zijn zelf verantwoordelijk voor het aanstellen en bekostigen van deze coaches. Zij begeleiden pedagogisch medewerkers in hun dagelijkse praktijk, ondersteunen bij het versterken van het pedagogisch klimaat en spelen een rol bij het vormgeven van ouderbetrokkenheid.

Binnen de gemeente Brunssum vormen voor- en vroegcoaches een onmisbare schakel in het versterken van de doorgaande lijn tussen peuteropvang en basisonderwijs. De inzet van deze coaches sluit direct aan bij de ambities van de nieuwe BEA, waarin kansengelijkheid, inclusie en integrale samenwerking centraal staan. Zij ondersteunen kinderen, ouders en professionals met als doel ontwikkelingsachterstanden vroegtijdig te signaleren en gericht aan te pakken. In het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) is er aanvullend geïnvesteerd in vroegcoaches, hoewel dit geen wettelijke verplichting is. Deze professionals werken nauw samen met leerkrachten, intern begeleiders (IB’ers) en het voorliggend veld (zoals jeugd-gezondheidszorg en maatschappelijk werk). De vroegcoach is soms dezelfde persoon als de voorcoach op de gekoppelde locatie, wat de afstemming, overdracht en continuïteit in de begeleiding van jonge kinderen aanzienlijk versterkt. De voor- en vroegcoach:

- signaleert vroegtijdig ontwikkelproblemen;
- ondersteunt pedagogisch medewerkers en leerkrachten;
- begeleidt de warme overdracht van peuter naar kleuter;
- voert driehoeksgesprekken met ouders en professionals;
- verbindt onderwijs, opvang en het voorliggend veld.

Scholen en opvanglocaties in Brunssum benoemen de meerwaarde van deze functie als cruciaal in de gezamenlijke aanpak van inclusie, preventie en kansengelijkheid. De coaches dragen bij aan het normaliseren van problematiek door tijdig te handelen met lichte ondersteuning, en voorkomen daarmee onnodige verwijzing naar geïndiceerde zorg. De coaches zijn ook vaste partners in de lokale Knooppunten, waarin casuïstiek en ontwikkelbehoeften van kinderen integraal besproken worden. Het voortzetten en structureel borgen van de inzet van voor- en vroegcoaches is essentieel voor de continuïteit van het brede onderwijsachterstandenbeleid in Brunssum.

7.4 Schoolmaatschappelijk werk (SMW)

Sinds 2021 wordt in Brunssum schoolmaatschappelijk werk (SMW) structureel ingezet in het basisonderwijs. Wat begon als een maatregel binnen het NPO om de sociaal-emotionele impact van Corona bij kinderen en gezinnen te verzachten, is uitgegroeid tot een waardevolle preventieve voorziening in het voorliggend veld. SMW wordt verzorgd door het CMWW en levert maatwerk per school, met ondersteuning aan groepen, individuele leerlingen en ouders.

Het SMW is nauw verweven met het werk van de voor- en vroegcoaches, de IB'ers en het team Toegang Jeugd. De samenwerking tussen schoolmaatschappelijk werkers, scholen en ouders verloopt laagdrempelig, waardoor signalen snel worden opgepakt en ondersteuning preventief kan worden geboden. Deze aanpak sluit aan bij de uitgangspunten van de Brunssumse Educatieve Agenda (BEA): normaliseren waar mogelijk, integreren waar wenselijk, en versterken waar nodig.

De SMW biedt:

- Individuele ondersteuning aan leerlingen (o.a. weerbaarheid, faalangst, thuissituaties);
- Deelname aan en ondersteuning van de Knooppunten op school;
- Laagdrempelige spreekuren voor ouders;
- Trainingen als Rots en Water of het Vriendenprogramma (voorheen ook onder schooltijd);
- Versterking van de doorgaande lijn, ook richting VO (informele overdracht).

Scholen geven aan dat het SMW bijdraagt aan het opvangen van opvoedkundige en sociale vraagstukken die anders niet of pas veel later zichtbaar worden. De expertise van de SMW'er op het gebied van thuisproblematiek, oudercommunicatie en informele begeleiding is niet aanwezig binnen het regulier onderwijs. Zonder deze voorziening vallen juist kwetsbare gezinnen eerder buiten beeld. De inzet van SMW vormt een cruciale schakel in het creëren van een veilige, toegankelijke en ondersteunende leeromgeving waarin kinderen zich gezien, gehoord en gesteund voelen. Juist voor kinderen die tijdelijk extra ondersteuning nodig hebben, draagt SMW bij aan het behoud van perspectief en stabiliteit binnen hun schoolloopbaan. Het structureel behouden van deze functie wordt door scholen, ouders en samenwerkingspartners als essentieel ervaren.

7.5 Logopedische Screening en Taalstimulering in Brunssum

Een sterke taalontwikkeling is een onmisbare basis voor de sociale, emotionele en cognitieve groei van kinderen. Het opent niet alleen de deur naar schoolsucces, maar ook naar volwaardige deelname aan de samenleving. Daarom zet Brunssum actief in op het vroegtijdig signaleren van spraak- en taalproblemen bij jonge kinderen. Deze gerichte inzet ondersteunt de inclusieve ambitie van de gemeente: ieder kind moet vanaf het allereerste begin de kans krijgen om zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen.

Peuters rond de leeftijd van 3,5 jaar worden binnen de kinderopvang en peuteropvanglocaties gescreend door logopedisten. Ouders geven hiervoor vooraf toestemming. Kinderen die geen gebruikmaken van voorschoolse voorzieningen worden in groep 1 of 2 van de basisschool gescreend. De uitkomsten worden gedeeld met ouders en – met hun toestemming – opgenomen in het peutervolgsysteem en benut bij de warme overdracht naar school.

In samenwerking met BCO Onderwijsadvies wordt gewerkt aan taalstimulering binnen zowel voorscholen (voor peuters) als vroegscholen (voor kleuters). Logopedisten voeren groepsobservaties uit en screenen, indien nodig, aanvullend op individueel niveau. Pedagogisch medewerkers en leerkrachten ontvangen gerichte adviezen, en ouders worden ondersteund in het stimuleren van taal en communicatie thuis. Waar nodig wordt doorverwezen naar gespecialiseerde hulp zoals logopedie, de jeugdgezondheidszorg of een KNO-arts. Deze aanpak is ingebed in de lokale infrastructuur van brede voorzieningen en vindt plaats in een vertrouwde omgeving, dicht bij huis. Samen met partners als PLUK, het basisonderwijs, jeugdgezondheidszorg en voor- en vroegcoaches wordt gewerkt aan een samenhangende aanpak rondom taalontwikkeling.

7.6 Project Dyslexie in Transitie

Naast de inzet op logopedische screening en taalstimulering werkt de gemeente Brunssum met partners in onderwijs en zorg ook aan het project ‘Dyslexie in Transitie’. De doelstellingen van het project zijn:

- Het betrouwbaar vaststellen van de ernst en hardnekkigheid bij (vermoedens van) dyslexie, ter voorkoming van onnodige verwijzingen (geen vals-positieven);
- Het voorkomen van sociaal-emotionele problemen bij kinderen door vroegtijdige signalering en ondersteuning;
- Ouders een gelijkwaardige positie geven in het proces van onderwijs en zorg;
- Leerkrachten coachen in hun aanpak en handelingsverlegenheid verminderen;
- Het realiseren van doelstellingen uit de Jeugdwet zoals preventie, ontschotting van beleid en het bevorderen van kansengelijkheid.

Scholen hebben inmiddels waardevolle expertise opgebouwd, en het samenwerkingsnetwerk rond dyslexie functioneert goed. Toch blijft jaarlijkse afstemming met betrokken specialisten belangrijk om kennis te borgen, casuïstiek te bespreken en trends tijdig te signaleren. De betreffende partners voeren de dyslexieonderzoeken uit en zorgen daarbij voor advisering en terugkoppeling richting zowel ouders als scholen.

7.7 Dyscalculie: preventieve aanpak en pilot

Analoog aan de succesvolle aanpak van dyslexie is in Brunssum een traject gestart rondom dyscalculie. Dyscalculie kent veel parallellen met dyslexie: het gaat om hardnekkige automatiseringsproblemen die een aanzienlijke impact hebben op het leerproces. In tegenstelling tot dyslexie is dyscalculie echter niet erkend binnen de Jeugdwet, waardoor er geen vergoeding beschikbaar is. Daardoor blijft passende ondersteuning vaak uit en krijgen kinderen met ernstige rekenproblemen niet de hulp die zij nodig hebben om zich volwaardig te ontwikkelen en hun zelfvertrouwen te versterken.

Om die reden is de gemeente Brunssum, in samenwerking met specialisten van RID, intern begeleiders van de basisscholen en onderwijsadviseurs, gestart met een preventieve en inclusieve aanpak van dyscalculie. Deze aanpak richt zich enerzijds op het versterken van de ondersteuning binnen scholen, en

anderzijds op het verkleinen van ongelijkheid in toegang tot hulpverlening. In schooljaar 2023–2024 is gestart met een pilot op vier basisscholen. De aanpak was aanvankelijk gericht op groepsinterventies, maar is op basis van de eerste ervaringen bijgesteld naar meer individuele begeleiding. Bij de evaluatie worden niet alleen toetsresultaten betrokken, maar ook de ervaringen van ouders, leerkrachten en leerlingen. De uitkomsten worden gebruikt om de aanpak verder te verbeteren en uit te breiden naar andere scholen vanaf schooljaar 2025–2026.

7.8 Gezondheid en Bewegen

Uit landelijke cijfers van onder meer het RIVM en de GGD blijkt dat kinderen met een lagere sociaal-economische achtergrond vaker kampen met overgewicht en minder bewegen dan hun leeftijdsgenoten. Preventief gezondheidsbeleid binnen het onderwijs biedt juist voor deze groep belangrijke kansen. Door gezonde voeding en voldoende beweging structureel onderdeel te maken van het schoolklimaat, wordt gewerkt aan het doorbreken van intergenerationele achterstanden en aan het versterken van de weerbaarheid van kinderen voor de toekomst.

De gemeente Brunssum zet stevig in op het vergroten van kansengelijkheid en het stimuleren van een gezonde ontwikkeling van haar jeugd, onder meer via het Koerskompas en de Herijking van het sociaal domein. In lijn met de ambities van de Brunssumse Educatieve Agenda (BEA) investeert de gemeente in preventieve maatregelen die bijdragen aan de fysieke, mentale en sociale veerkracht van kinderen en jongeren. Een belangrijk speerpunt is het stimuleren van gezonde voeding en een actieve leefstijl. Op alle Brunssumse basisscholen én het voortgezet onderwijs is inmiddels een gezonde pauze met fruit en groente gerealiseerd. Deze maatregel wordt structureel voortgezet. Ook sport en beweging blijven een belangrijk onderdeel van het gemeentelijk beleid. De inzet van gemeentelijke sportconsulenten vormt hierin een onmisbare schakel. Zij ondersteunen scholen bij het organiseren van bewegingsactiviteiten, stimuleren sportdeelname onder kinderen en dragen bij aan het bevorderen van een actieve leefstijl. De versterkte samenwerking tussen onderwijs en sportaanbieders sluit aan op het streven naar brede schoolontwikkeling binnen de BEA.

8. Afstemming, verantwoording en financiën Onderwijsachterstandenbeleid

Met het vaststellen door de Gemeenteraad van de Brunssumse visie “Koerskompas” is het beleid bepaald om te investeren in onze kinderen (zie ook hoofdstuk 1). In het vastgestelde document “Herijking Sociaal Domein” krijgt het onderwijsbeleid een fundamentele basis om dit beleid te realiseren. Dit geldt ook voor de Hervormingsagenda Jeugd(wet).

Om de doelen uit deze kadernota’s te kunnen realiseren, is de verbinding met het onderwijs noodzakelijk. Het is belangrijk om zaken in de context van het gezin op te pakken. Niet altijd is jeugdhulp (meteen) de meest passende hulp en veelal is dit ook net nodig. Dit betekent o.a. het versterken van de verbinding met het onderwijs. Geldzorgen, schulden, leven rondom de armoedegrens, scheidingen zorgen in gezinnen voor veel leed en stress. Hierdoor ontstaan ook achterstanden op andere gebieden, zoals mentale en fysieke gezondheid, werk, opvoeding, onderwijs en veiligheid. Bovendien wordt deze problematiek vaak doorgegeven aan de volgende generatie. Dit vraagt om ondersteuning van kind en gezin en investeren in o.a. het onderwijs, met name in de afstemming onderwijs en zorg. Met het investeren in onderwijs, kunnen we een vermindering van het beroep op jeugdhulp realiseren.

De vastgestelde documenten m.b.t. visie Brunssum (Koerskompas), Sociaal Domein, Hervormingsagenda Jeugd vragen om investeren in onze kinderen om kansen en ontwikkeling tot groei te brengen.

De gemeente Brunssum heeft afgelopen jaren het onderwijs- en jeugdbeleid geïntensiveerd, als aanvulling op het wettelijk verplichte aanbod van voorschoolse educatie. Uit de praktijk bleek dat veel jonge kinderen instromen en een (dreigende) achterstand hebben in hun ontwikkeling. Dat blijkt onder andere uit de toename van het aantal doelgroepkinderen[2] en het aantal kinderen dat gebruik maakt van vormen van zorg op basis van de Jeugdwet. Met een VVE-aanbod kunnen zij deze achterstand inlopen. Preventie en vroegsignalering zijn hierbij belangrijk. Hiertoe hebben wij het VVE-/onderwijsbeleid o.a. uitgebreid met coaches in voor- en vroegscholen en schoolmaatschappelijk werk.

Om meerdere redenen vraagt de financiering van ons Onderwijsachterstandenbeleid om bestuurlijke besluiten. We zien namelijk een toename van het aantal kinderen met een achterstand rondom taal-/spraakontwikkeling. Daarnaast zien we ook dat de Brunssumse kinderen en gezinnen complexere zorgvragen hebben. Daarnaast is er sprake van stijging van de loonkosten en het wegvallen van financiële middelen vanuit het Rijk en de verlaging van ons structurele Rijksbudget. Dit maakt dat de huidige uitgaven voor het onderwijsbeleid hoger zijn dan de beschikbare budgetten.

Het is belangrijk om ons te realiseren dat het financieren van de interventies en projecten uit dit Onderwijsachterstandenbeleid een investering is in de toekomst van onze kinderen. Door nú te investeren in kansengelijkheid/inclusie, bouwen we aan een rechtvaardige en sterke samenleving voor de toekomst van onze kinderen, in ons menselijk kapitaal. Investeren in kinderen is cruciaal om achterstanden in het onderwijs te voorkomen en een sterke basis te leggen voor de toekomst van onze kinderen. Preventief investeren is effectiever dan later remediëren. Investeren in sociale vaardigheden, emotionele ontwikkeling en zelfvertrouwen maakt kinderen weerbaarder voor uitdagingen later in het leven.

[2] Doelgroepkinderen zijn peuters die door de Jeugdgezondheidszorg zijn geïndiceerd, omdat er sprake is van een risico op ontwikkelingsachterstand.

Door vroeg en gericht te investeren in kinderen, bouwen we aan een samenleving waarin iedereen een eerlijke kans krijgt. In dit hoofdstuk is uitgewerkt welke budgetten er zijn en wat de kosten zijn van de voorstellen die zijn opgenomen in dit plan.

8.1 Budget Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)

De gemeente ontvangt sinds diverse jaren van het Rijk een SPUK (specifieke uitkering) voor Onderwijsachterstandenbeleid (OAB). Vanaf 2019 is dit budget OAB voor diverse gemeenten (waaronder de gemeente Brunssum) gestegen, vanwege toepassing van nieuwe CBS-criteria voor de berekening van achterstanden.

Het budget OAB kan worden ingezet voor het voorkomen/aanpakken van onderwijsachterstanden voor kinderen tot en met 12 jaar (basisschoolleeftijd). Dit kan een breed palet aan maatregelen zijn, zoals we afgelopen jaren hebben gedaan.

De stijging van het ontvangen OAB-budget, incl. de uitgaven, ziet er als volgt uit:

Begrotingsjaar	Ontvangen OAB-budget Rijk[3]	Gemeentelijk budget	Toelichting
2019	€ 847.000,00 Plus aanvullend budget gemeente Brunssum ad. € 365.000 tbv peuterspeelzaalwerk	Tot 2019 was er structureel een gemeentelijk budget van € 365.000,00 t.b.v. peuterspeelzaal-werk (het huidige VVE-beleid).	Hoger budget i.v.m. een nieuwe verdeling op basis nieuwe CBS-criteria
2020	€ 950.000,00	Vanaf 2020 is er geen gemeentelijk budget meer voor onderwijsbeleid.	
2021	€ 963.585,00	--	
2022	€ 990.500,00	--	
2023	€ 977.088,00	--	
2024	€ 990.402,00 (definitief budget)	--	
2025	€ 970.096,00 (voorlopig budget)	--	
2026	€ 873.000,00		Korting vanaf 2026 van 10% op OAB door Min. OCW. Vanaf 2026 komt het OAB-budget mogelijk via het gemeentefonds

[3] Bij de verantwoording/afrekening met het Ministerie van OCW, mag het restantbudget van het vorige jaar overgeheveld worden naar het nieuwe begrotingsjaar. Vanaf 2019 was er sprake van een behoorlijke stijging van het OAB-budget. Vanaf 2020 is het budget redelijk stabiel. Op basis van data over achtergrondkenmerken van ouders berekent het CBS hoeveel risico op achterstand elke peuter en elke basisschoolleerling loopt. Het CBS telt de scores van afzonderlijke peuters en kinderen op per gemeente en school. Deze CBS-indicatoren zijn: opleidingsniveau van beide ouders, land van herkomst van de moeder, verblijfsduur van moeder in Nederland.

Nationaal Programma Onderwijs

Wij hebben in 2022 incidenteel budget ontvangen (de tijdelijke SPUK Onderwijsvertragingen) in het kader van Corona; ook wel genoemd “Nationaal Programma Onderwijs”, NPO). Deze SPUK is in 2024 volledig besteed. Met dit budget hebben wij nieuwe projecten uitgevoerd (o.a. de coaches vroegscholen en examentraining op Compass). De hoogte van het NPO-budget was: € 358.940,00.

8.2 Budgetten 2025 en verder

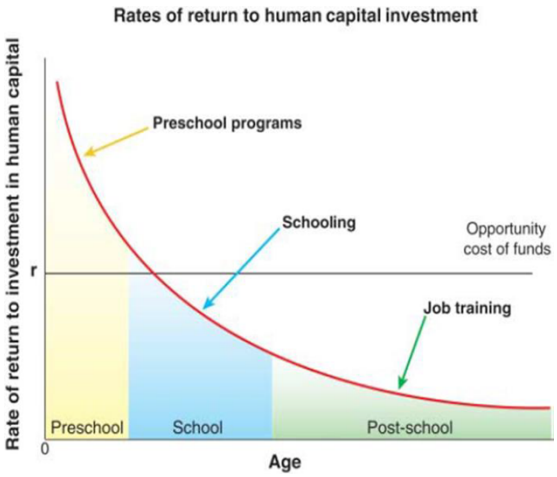
Vanaf 2025 ontvangen wij vanuit het Rijk alleen het OAB-budget voor gemeentelijk onderwijsbeleid. De gemeente Brunssum heeft geen “eigen” gemeentelijk budget voor onderwijs. Dit bedrag ad. € 365.000,00 is vanaf 2020 geschrapt in de gemeentelijke begroting.

De gemeente is verplicht om voor- en vroegschoolse educatie (VVE) uit te (laten) voeren. Primair is het OAB-budget bestemd voor het financieren van VVE, incl. de pedagogisch coaches voorscholen. In Brunssum financieren wij het VVE-aanbod door Pluk/CMWW, Humankind, PimPamPoentje en Flow.

De kosten van het VVE-aanbod van het CMWW (peuteropvang) zijn afgelopen jaren gestegen; met name vanwege de stijging van de personeelskosten. De hoogte van deze subsidie kunnen we nauwelijks terugbrengen. We zouden wel het aantal groepen c.q. het aantal dagdelen per locatie kunnen terugbrengen. Dit heeft echter als nadelige consequentie dat we minder peuters bereiken en/of dat de peuters minder dagdelen kunnen komen. Dit staat haaks op ons beleid: iedere peuter bezoekt een voorschool, bij voorkeur met 4 dagdelen[4]). Zie hieronder de financiën aanbod VVE.

Investeren in voorschoolse educatie is cruciaal omdat het kinderen een betere start op de basisschool geeft en hun kansen op succes in het onderwijs en daarbuiten vergroot. Vooral voor kinderen met een risico op een onderwijsachterstand, kan voorschoolse educatie een groot verschil maken.

Heckman curve: ‘elke geïnvesteerde euro in het jonge (doelgroep)kind betaalt zich dubbel en dwars terug[5].

[4] Jepma, IJ. & Vander Heyden, K. (2022). De impact van voorschoolse educatie

[5] Heckman, J. J. (2006). Skill Formation and the Economics of Investing in Disadvantaged Children, *Science 312*, 5782, 1900–1902.

Kortgezegd: Het aanbieden van VVE aan doelgroepkinderen is een wettelijke verplichting. Het aanbod aan de niet-doelgroepkinderen is autonoom beleid van de gemeente. In Brunssum kunnen alle peuters gebruik maken van de peuteropvang en een aanbod voorschoolse educatie volgen. Wij vinden het belangrijk dat zowel doelgroep- als niet-doelgroepkinderen gebruik kunnen maken van deze mogelijkheid en in gemengde groepen kunnen spelen. Dit heeft een lerend effect. Voor alle peuters is een voorschool een belangrijke start voor de taal- en motorische ontwikkeling en het samen spelen. Dit vormt een goed fundament voor de start op de basisschool.

De inzet van de coaches in de voorscholen is sinds 2022 een wettelijke verplichting. Het aantal uren dat de coaches moeten worden ingezet, wordt bepaald aan de hand van het aantal doelgroepkinderen per 1 januari van het betreffende jaar. Met een stijgend aantal doelgroepkinderen, stijgt ook het aantal uren van de pedagogisch coach.

Bij de aanbieders Humankind, Flow en PimPamPoentje is de pedagogisch coach meegenomen in de “plus-subsidie” van de gemeente. Bij deze aanbieders financieren wij alleen het extra deel van VVE. Als we kijken naar het VVE-aanbod voor peuters vanaf 2 jaar, kunnen we stellen (en dat is ook uit diverse onderzoeken gebleken) dat een VVE-aanbod de kans op latere problematieken (rond taalontwikkeling, gedragsproblemen, etc) verkleint. In het kader van preventie, is het advies: niet bezuinigen op VVE.

Uitgaven 2025 VVE	
VVE subsidie Pluk	€ 630.000,00
Coaches voorscholen Pluk (wettelijke plicht)	€ 80.000,00
VVE subsidie Humankind	€ 50.000,00 (2 locaties; plussubsidie)
VVE subsidie PPP	€ 25.000,00 (1 locatie; plussubsidie)
VVE subsidie Flow	€ 25.000,00 (1 locatie; plussubsidie)
Totale kosten VVE 2025	€ 810.000,00

Uit bovenstaande uitgaven blijkt dat het grootste deel van het budget OAB aan VVE wordt uitgegeven. Na aftrek van de VVE-kosten, blijft er van het OAB-budget een bedrag van ongeveer € 160.000,00 over.
De afspraken over de doelen van ons VVE-beleid (bereik en aantal doelgroepkinderen) worden gemaakt in de Brunssumse Lokaal Educatieve Agenda (BEA).

8.3 Kosten Onderwijsachterstandenbeleid

Met de beschikbare financiële middelen, kan het huidige Onderwijsachterstandenbeleid niet meer worden bekostigd. Maar willen we onze doelen realiseren vanuit Koerskompas, Hervormingsagenda Jeugd en Herijking sociaal domein, dan zullen we ook een stevig onderwijsachterstandenbeleid moeten voeren.

Wij stellen u derhalve voor om ons huidige VVE-beleid voort te zetten met onze partners, evenals de ondersteuning/begeleiding rondom het jonge kind. Dit doen we o.a. door de inzet van coaches in voor- en vroegscholen, taalstimulering bij peuters en kleuters. Op de basisscholen blijven de schoolmaatschappelijk werkers beschikbaar. Schoolmaatschappelijk werk zetten we ook in op de scholen in het voortgezet onderwijs, maar dit is onderdeel van de basissubsidie van het CMWW. Daarnaast blijven we de preventieve aanpak rondom taal- en rekenproblemen stimuleren. Een gezonde pauze stimuleren we met fruit op de scholen en kinderopvang.

Uit de evaluatie is gebleken dat deze interventies een positieve werking hebben op de ontwikkeling van het jonge kind. Zie ook hoofdstuk 7.

Voor 2025 zijn de kosten van de huidige startklas gehandhaafd. Hierover neemt het College een apart besluit.

T.a.v. de preventieve aanpak Dyslexie kunnen de scholen diverse onderdelen zelf oppakken. Dit is een mooie ontwikkeling die we voortzetten. We zien in de cijfers dat de leesresultaten bij jonge kinderen verbeteren. Verder is het aantal Brunssumse kinderen dat een onderzoek Dyslexie heeft, onder het landelijk gemiddelde ligt. Op onderdelen blijven we de dyslexiespecialisten inzetten om de scholen, leerlingen en ouders te begeleiden. Tevens blijven we de resultaten monitoren.
Voor de preventieve aanpak Dyscalculie hebben we subsidie ontvangen van het Ministerie van OCW, via de Gelijke Kansen Alliantie. Dit is een subsidie waarmee we 2 jaar onze aanpak verder kunnen opzetten en uitvoeren.

Het project Meer Harmonie in de Samenleving (MHIDS), waarbij alle leerlingen op alle scholen 1 keer per week muziekles ontvangen, wordt voortgezet, maar niet meer vanuit het Onderwijsachterstandenbeleid. Dit zetten we voort vanuit Cultuur. Dit schrappen we derhalve uit deze begroting.
Groente/fruit scholen: We vinden het belangrijk om alle kinderen dagelijks een gezonde pauze te bezorgen. Diverse scholen kunnen gebruik maken van landelijke regelingen (Regeling Schoolmaaltijden of EU-fruit). Voor scholen die hiervan géén gebruik kunnen maken, verzorgt de gemeente groente/fruit. De achterstandsscore van de school bepaalt of een school wel/niet in aanmerking komt voor deelname aan de Regeling Schoolmaaltijden. Ook op de peuteropvang-locaties verzorgt de gemeente groente/fruit. Jaarlijks verkennen wij met de scholen of zij gebruik kunnen (blijven) maken van de Rijksregeling. Onduidelijk is of het Rijk dit beleid structureel voortzet.

8.4 Argumenten/overwegingen inzake uitbreiden budget onderwijsbeleid

Hieronder is uitgewerkt waarom een strategisch onderwijsbeleid inclusief een aanvullend gemeentelijk onderwijsbudget nodig en wenselijk is t.b.v. het onderwijsachterstandenbeleid, in samenhang met de Toekomstvisie Brunssum (Koerskompas), de Herijking Sociaal Domein en de Hervormingsagenda Jeugd.

Ons uitgangspunt is om het Onderwijsachterstandenbeleid zo effectief mogelijk in te zetten, waarbij de verantwoordelijkheid van ouders voorop staat. Het beleid is gericht op preventie, vroegsignalering, vroegaanpak en gelijke kansen. Het huidige beleid betreft derhalve geen losstaande onderdelen, maar zijn samenhangend en volgend op elkaar en leveren een belangrijke bijdrage aan het voorkomen van geïndiceerde zorg (Jeugdwet).

Waarom een aanvullend budget voor ons Onderwijsachterstandenbeleid:

- Een goede ontwikkeling van het jonge kind is cruciaal voor levenslange kansen: de eerste levensjaren zijn bepalend voor de cognitieve, sociale en emotionele ontwikkeling van een kind. Investeren in deze fase leidt tot betere schoolprestaties, een hogere kans op werk en minder kans op psychische problemen op latere leeftijd.
- Hoge maatschappelijke en economische opbrengst: studies tonen aan dat elke Euro geïnvesteerd in vroege kindontwikkeling, geld bespaart op latere leeftijd: minder uitgaven aan jeugdzorg,

onderwijsachterstanden, werkloosheid, schuldhulpverlening, etc. Preventief beleid is goedkoper dan curatief beleid. (zie ook schema in paragraaf 8.2).

- We bevorderen kansengelijkheid: vroegtijdige interventie helpt om achterstanden bij kinderen te verkleinen. Bezuinigen op Onderwijsachterstandenbeleid (laagdrempelige ondersteuning op jonge leeftijd) draagt niet bij aan onze toekomstgerichte doelen.
- Kinderen zijn de toekomstige volwassenen, werknemers, burgers. Investeren in hun ontwikkeling, is investeren in de toekomst, incl. het doorbreken van de intergenerationele cirkel.

Conclusie: versoberen van het huidige onderwijsachterstandenbeleid (in combinatie met jeugdbeleid) kan resulteren in een groter beroep op geïndiceerde zorg. Uit onderzoek blijkt dat eenmaal opgelopen onderwijsachterstanden moeilijk hersteld kunnen worden en dat preventie op jonge leeftijd cruciaal is.

Met alle samenwerkingspartners vanuit het onderwijs en de kinder-/peuteropvang is besproken welke interventies zij effectief vinden en graag willen behouden voor een goede ontwikkeling van het jonge kind.

Bovenstaand beleid leidt tot de volgende begroting:

Begroting OAB 2026			
UITGAVEN			
Thema/doel	**Onderdeel**	**Uitvoering**	**Kosten Prijspeil 2025**
Preventie	Voorschoolse educatie	div. partners	€ 810.000,00
Vroegsignalering	Taalontwikkeling/-stimulering	BCO	€ 35.000,00
	Sociaal-emotionele ontwikkeling (coaches vroegscholen)	Xonar/Radar	€ 115.000,00
	Schoolmaatschappelijk werk basisscholen	CMWW	€ 100.000,00
Inclusie	Taal/dyslexie	RID/Amacura	€ 25.000,00
	Rekenen/dyscalculie	RID	€ 0,00 Subsidie GKA
Gezondheid	Fruit op scholen/peuteropvang		€ 95.000,00
Participatie/inclusie	KansKracht	Diverse partners	€ 50.000,00
Totale kosten			€ 1.230.000,00

INKOMSTEN	
OAB-budget	€ 873.000,00
Overheveling deel budget inspectie Kinderopvang naar OAB	€ 10.000,00
Inzet budget LEA t.b.v. OAB	€ 25.000,00
Totale inkomsten	€ 908.000,00
Tekort/bijramen vanaf 2026, structureel.	€ 322.000,00

8.5 Begroting 2025 onderwijs

Na besluitvorming door de Gemeenteraad zal na de herfstvakantie 2025 zoveel mogelijk gekoerst worden naar het nieuwe beleid. Echter, afspraken/overeenkomsten etc. moeten met partners worden opgezegd c.q. omgezet.

Bovenstaand beleid betekent een strategische keuze, die in lijn ligt met het lange-termijn-beleid t.a.v. sociaal domein/jeugd/onderwijs. Hiermee kunnen we het toekomstgerichte inclusief onderwijs omarmen en met name in de preventieve sfeer werken.

Met bovengenoemd beleid ontstaat er ook op het OAB-budget in 2025 een tekort, namelijk € 315.000,00. Dit budget zal bijgeraamd moeten worden.

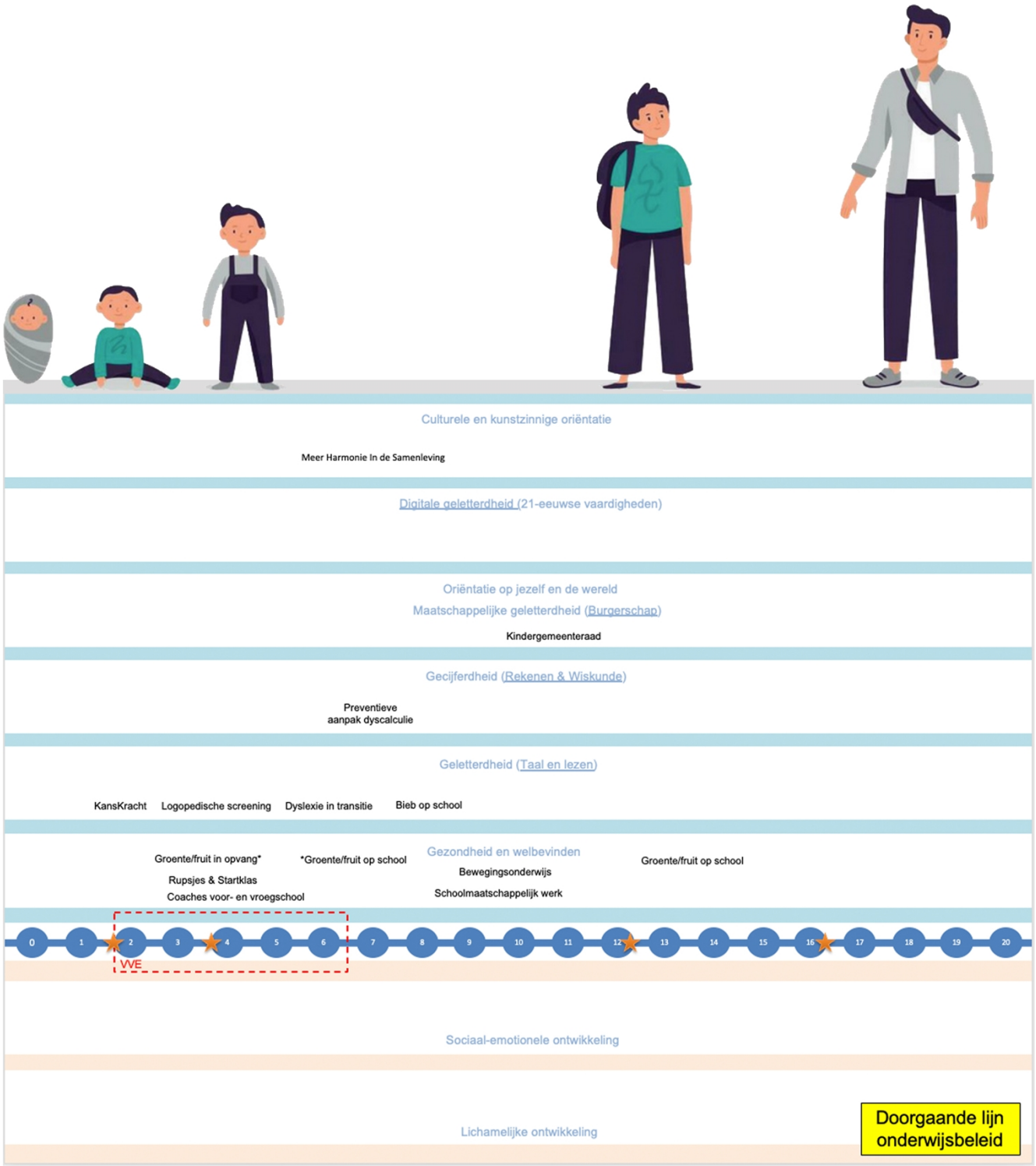
Begroting OAB 2025 (Incidenteel)	Bijramen € 315.000,00
Begroting OAB 2026 (structureel)	Bijramen € 322.000,00

Bovenstaande bijraming (structureel vanaf 2026 € 322.000,00) komt ongeveer overeen met het in 2020 geschrapte gemeentelijk budget VVE/OAB ad. € 365.000,00.

Bijlage: Toelichting op LEA en OAB

Wat is de LEA? LEA staat voor *Lokale Educatieve Agenda* of ook wel Lokale Educatieve Alliantie.	**Wat is het OAB?** OAB staat voor *Onderwijsachterstandenbeleid* en is onderdeel van de LEA.
• Het is een samenwerkingsverband, een overlegstructuur tussen de gemeente, onderwijsinstellingen (zoals schoolbesturen) en vaak ook kinderopvang, jeugdhulp, GGD en andere maatschappelijke organisaties.	• Dit is een specifiek beleidskader én subsidieprogramma van de Rijksoverheid, uitgevoerd door gemeenten, gericht op het voorkomen en verminderen van onderwijsachterstanden bij kinderen, met name in de voorschoolse en vroegschoolse fase (0-12 jaar).
• Het doel is om gezamenlijk beleid en acties te ontwikkelen voor het verbeteren van de ontwikkelkansen van kinderen en jongeren binnen de gemeente.	• Onderdeel van OAB is o.a.*:* VVE (gericht op peuters met een risico op taalachterstand).
• Bedoeld voor alle kinderen en jongeren in de gemeente.	• Voornamelijk bedoeld voor kinderen met risico op een onderwijsachterstand (vaak jonge kinderen).
• Geen aparte middelen; hangt af van betrokken partijen.	• Wel aparte rijksmiddelen.
• Gemeenten zijn verplicht om ieder jaar een overleg te organiseren met de houders van kinderopvang-organisaties en met schoolbesturen in het primair en voortgezet onderwijs. Dit overleg is gericht op het maken van afspraken en het formuleren van meetbare doelen over de thema's: - bestrijden van onderwijsachterstanden - voorkomen van segregatie - bevorderen van integratie - afstemming van toelatings- en inschrijvingsprocedures	• Gemeenten zijn wettelijk verantwoordelijk voor de uitvoering OAB. Voor VVE zijn ze o.a. verplicht om afspraken te maken over de onderwerpen: - Doelgroepdefinitie - Toeleiding - Doorgaande lijn - Resultaten van vroegschoolse educatie. Daarnaast moeten er in de gemeente voldoende voorschoolse voorzieningen zijn voor kinderen met een risico op een onderwijsachterstand.

Bijlage: Infographic doorgaande lijn OAB

Bijlage: Overige budgetten onderwijs (programma 5 gemeentebegroting)

Naast de budgetten voor Onderwijsachterstandenbeleid en VVE, zijn er in de gemeentebegroting de volgende structurele budgetten opgenomen:

Thema/opdracht	Budget 2024	Toelichting
Leerlingenvervoer	€ 380.370,00 € 10.000,00	Wettelijke taak. Uitvoering bij afd. Zorg. Incl. budget voor advisering voor medische onderbouwing.
Inspectie Kinderopvang	€ 50.000,00	Wettelijke taak. Uitvoering door GGD. Deel budget ad. € 10.000,00 overhevelen naar OAB. Dit is mogelijk i.v.m. flexibel toezicht en de extra middelen inspectie gastouderopvang via gemeentefonds toevoegen aan budget.
Leerplicht / Kwalificatieplicht	€ 206.729,00	Wettelijke taak. Uitvoering door bureau Voortijdig Schoolverlaten (VSV)
VVE-monitor	€ 11.000,00	Wettelijke taak. VVE-monitor wordt bijgehouden door de VVE-aanbieders. Vanaf LEA afstemming tussen voor- en vroegscholen.
Lokaal Educatieve Agenda	€ 50.000,00	Het hebben van een Lokaal Educatieve Agenda (LEA) is wettelijk verplicht. Het beschikbaar hebben van een budget hiervoor, is geen verplichting, maar wel wenselijk. Uit dit budget worden projecten vanuit de LEA gefinancierd. Een deel van dit budget (€ 25.000,00) wordt toegevoegd aan de begroting OAB 2026). Voor de periode januari t/m juli 2025 is het LEA-budget ingezet voor dekking cofinanciering GBT.